

Korintliklarğa «1»

Rosul Pawlus Korint xəhərdiki jamaatkə yazoğan birinqi məktup •••• Salam

¹⁻² Hudaning iradisi bilən Məsih Əysaning rosuli dəp qakiriləğan mənki Pawlustin wə qerindiximiz Sostenistin Korint xəhəridiki jamaatkə, Məsih Əysada pak-mukəddəs kilinip, «mukəddəs bəndilirim» dəp qakiriləğanlarğa wə xuningdək hər yərlərdə Rəb Əysa Məsihning (U ularğa wə bizgə mənəsup!) namioğa nida kילוquqilarning həmmisigə salam!□ ■ ³ Atimiz Huda həm Rəb Əysa Məsihtin silərgə mehir-xəpkət wə hatirjəmlilik boləy!■

⁴ Hudaning Məsih Əysada silərgə ata kilinəğan mehir-xəpkiti tūpəylidin Hudayimoğa hərdəim təxəkkür eytimən; ⁵ buning bilən silər Uningda hər tərəptə, hərəkəndə səzdə, hər tərəptiki bilimlərdə bay kilinəğansilər,□ ■ ⁶ huddi

□ **1:1-2 «hər yərlərdə Rəb Əysa Məsihning (u ularğa wə bizgə mənəsup!) namioğa nida kילוquqilarning həmmisi»** — bu ibarə «aləmxumul jamaət»ning addiy wə yioinqaq bir təbiridur. ■ **1:1-2** Yh. 17:19; Ros. 15:9; Rim. 1:7; Əf. 1:1; 1Tes. 4:7; 2Tim. 2:22. ■ **1:3** Rim. 1:7; 2Kor. 1:2; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2. □ **1:5 «buning bilən silər uningda hər tərəptə ... bay kilinəğansilər»** — «uningda» — Məsih Əysada. ■ **1:5** Kol. 1:9.

Məsihning guwahliki silərdə təstiklanoqandək. □
 7 Xuning bilən silərdə hərəkəndə rohiy iltipat
 kəmlək kilməstan, Rəbbimiz Əysa Məsihning
 ayan kılınıxini kütisilər; □ ■ 8 U yənə silərnı
 ahıroquqə mustəhkəmləyduki, Rəb Əysa
 Məsihning küni kəlgüqə əyibsız saklınisilər; □ ■
 9 Huda səzidə turoquqidur — silərnı Əz Ooqlı
 Rəb Əysa Məsihning sirdax-həmdəmlıkigə
 qakıroquqi dəl Uning Əzidur. □ ■

Bəlünüxlər toqruluk

10 Əmdi mən silərdin Rəbbimiz Əysa Məsihning
 nami bilən xuni ətünimənki, i kərındaxlar,
 gepınglar bir yərdin qıksun, aranglarda
 bəlgünqılık bolmısun, bir pikirdə, bir niyəttə

□ 1:6 «... **huddi Məsihning guwahliki silərdə
 təstiklanoqandək**» — Hudaning ularoqa rohiy iltipatlarnı
 beoxlıoqanlıkı: (1) Hudaning Korintliklaroqa Pawlusning Məsih
 toqruluk boləqan guwahlıkının toqra ikənlikini ispatlıoqını wə
 (2) Hudaning Məsihning ularning kəlbidə turoqanlıkını, ularning
 həkikətən Məsihkə təwə ikənlikini təstiklıoqını idi. Məsılən,
 Huda rohiy iltipatliri arkilik korneliusdikilərnı «menıng
 adəmlirim» dəp təstiklıoqanıdı («Ros.» 10:44-48gə karang.
 «rohiy iltipatlar»ni qüxinix üqün 12- wə 14-babka karang.
 □ 1:7 «**Rəbbimiz Əysa Məsihning ayan kılınıxi**» — Rəb
 dunyaoqa kaytip kəlgəndə u hər adəmgə ayan bolıdu, əlwəttə.
 ■ 1:7 Fil. 3:20; Tit. 2:13. □ 1:8 «**Rəb Əysa Məsihning
 küni**» — Uning zeminoqa kayta kelıdıoqan küni. ■ 1:8 1Tes.
 3:13; 5:23. □ 1:9 «**Huda səzidə turoquqidur**» — demək,
 Huda adəmnı Əzining pak-muqəddəs sirdax-həmdəmlıkigə
 qakıroqaqka, Əz mehir-xəpki bilən uni yənə ahıroqidə gunah
 wə Xəytanning ilkidin saklap, pak hayatta yaxaxka küqəytxkə
 wədə kıləqan. ■ 1:9 Yər. 32:40-44; Yh. 15:5; 1Kor. 10:13; Gal.
 2:20; 1Tes. 5:24; 1Yuhə. 1:3.

kamil birləxtürülünglar; □ ■ 11 Qünki Klowining ailisidikilərnıng manga silər toqranqlarda eytixiqə, i qerındaxlırim, aranglarda talax-tartixlar bar ikən. 12 Deməkqi bolqinim xuki, hərbiringlar: «Mən Pawlusning tərəpdari», «Mən Apollosning tərəpdari», «Mən Kefasning tərəpdari» wə «Mən Məsihning tərəpdari» dəwatisilər. □ ■ 13 Əjəba, Məsih bəlungənmikən? Silər üqün krestləngən adəm Pawlusmidi? Silər Pawlusning namioqa qəmüldürüldünglarmu?□

14 Mən Hudaqqa təxəkkür eytimənki, aranglardın Krispus bilən Gayustin baxqa heqkaysınglarnı qəmüldürmidim; ■ 15 xuning bilən heqkim meni əzining namida adəmlərnı qəmüldürdi, deyəlməydu. 16 Durus, mən yənə Istifanasning əyidikilərnımu qəmüldürdüm; baxqa birawnı qəmüldürginimni əsliyəlməymən.■

17 Qünki Məsih meni adəmlərnı qəmüldürüxkə əməs, bəlki hux həwərnı jakarlaxkə əwətti; uni

□ **1:10** «**mən silərdın Rəbbimiz Əysa Məsihning nami bilən xuni ətünimənki, i qerındaxlar...**» — «qerındaxlar» İnqilda «etiqadqi aka-ukılar» degən bilən ipadilinidu. Əmma pütkül Muqəddəs Kitabta qerındaxlar («etiqadqi aka-ukılar») «etiqadqi aqa-singillar»nımu əz iqiğə alidu. Bu prinsip «Yar.» 1:27də kərünidu; «Hudaning sürət-obrazi» bolqan «adəm»ning əzi «ər-ayal»ni əz iqiğə alidu. Xuning bilən biz «qerındaxlar» dəp tərjimə kılduq. ■ **1:10** Rim. 12:16; 15:5; Fil. 2:2; 3:16; 1Pet. 3:8. □ **1:12** «**Kefas**» — rosul Petrusning ibraniyqə ismi idi. ■ **1:12** Ros. 18:24; 1Kor. 3:4; 16:12. □ **1:13** «**Silər Pawlusning namioqa qəmüldürüldünglarmu?**» — «qəmüldürüldünglarmu» muxu yərdə suqqa qümüldürülüxnı kərsitidu. ■ **1:14** Ros. 18:8; Rim. 16:23. ■ **1:16** 1Kor. 16:15,17.

jakarlax bolsa insanning həkmətlik sözliri bilən bolmaslıqı kerək; undağ bolqanda Məsihning kresttiki *qurbanlıqining* küqi yokitiloğan bolidu. ■ 18 Qünki kresttiki qurbanlıqı toqruluk söz-kalam həlakətkə ketiwatqanlarğa əhməklük, əmma qutuldurowatqan bizlərgə Hudaning küq-qudritidur. ■ 19 Qünki mundaq pütülgənki, «Mən danixmənləning danixmənlükini yokitimən, aqıllarning aqıllıqını qətkə qaqimən». □ ■ 20 Undağta, danixmənlər qeni? Təwrat əlimaliri qeni? Bu dunyadiki bəs-munazirə qiloquqılar qeni? Huda bu dunyadiki danalıqni əhməklük dəp kərsətkən əməsmu? ■ 21 Qünki Huda danalıqı bilən bekitkini boyiqə, dunya öz danalıqı arkilik Hudani tonumiloğan, xunga Huda əhmikanə dəp qaraloğan, jakarliniwatqan söz-kalam arkilik uningğa ixəngüqilərgə nijatlik yətküzüxni layiq kərgən. ■ 22 Qünki Yəhudiylar məjizilik alamətləni, greklar bolsa «danalıq»ni tələp qilidu; □ ■ 23 əmma biz bolsaq Məsihni, yəni krestləngən Məsihni jakarlaymiz; bu Yəhudiylarğa nisbətən bizarlıq ix, əllərgə

■ 1:17 1Kor. 2:1, 4; 2Pet. 1:16. ■ 1:18 Rim. 1:16. □ 1:19 «**Qünki mundaq pütülgənki...**» — «mundaq pütülgən» — Mukəddəs Kitabta yeziklik. Muxu yərdiki sözlər Təwrat, «Yəx.» 29:14din elinoğan. ■ 1:19 Ayup 5:12; Yəx. 29:14. ■ 1:20 Yəx. 33:18. ■ 1:21 Mat. 11:25; Luqa 10:21. □ 1:22 «... **greklar bolsa «danalıq»ni tələp qilidu**» — xu zamandiki grek mədəniyitidə pəlsəpəni qoqunux dərjisiqə yətkən degili bolidu (məsilən, «Ros.» 17:21 wə aldi-kəynidiki ayətləni kərüng). ■ 1:22 Mat. 12:38; 16:1; Yh. 4:48.

nisbətən əhmikanilik dəp qarilidu; □ ■
 24 əmma qakiriloqanlar üqün eytkanda, məyli Yəhudiylar bolsun yaki greklar bolsun, Məsih Hudaning küq-kudriti wə Hudaning danalığıdur. ■ 25 Qünki Hudaning əhmikaniligi insanlarning danalığıdin üstündür, Hudaning ajizliki insanlarning küqidin üstündür. 26 Qünki, i kerindaxlar, silərninq qakiriloqan wəqittiki həlinglelar üstidə oylinip bekinglar; qakiriloqanlar arisida insaniy tərəptin dana qaraloqanlar anqə kəp əməs, küq-hoquqqa igə boləqanlar anqə kəp əməs, əksəngəklər anqə kəp əməs idi; □ ■ 27 bəlki Huda danalarni hijalətkə qaldurux üqün bu dunyadiki əhmək sanaloqanlarni talliwaldi; küqlüklərnini hijalətkə qaldurux üqün bu dunyadiki ajiz sanaloqanlarni talliwaldi; 28 U yənə bu dunyadiki qədirsizlərnini, pəs kərüldioqanlarni talliwaldi, «yok boləqan nərsilər»ni məwjut xəy'ilərnini yokqa qikiriwetix üqün talliwaldi. □ 29 Uning məqsiti Huda aldidə həq ət igisi mahtanmasliq üqündür. 30 Əmma Uning tərpidin silər Məsih Əysada turisilər; U bizgə Hudadin kəlgən danalığı, həkkanıylik, pak-mukəddəslik wə hərlük-

□ 1:23 «**bu Yəhudiylaroq nisbətən bizarliq ix...**» — yaki «bu Yəhudiylaroq nisbətən putlikaxang...». ■ 1:23 Mat. 11:6. Yh. 6:60,66. ■ 1:24 Kol. 2:3. □ 1:26 «**insaniy tərəptin...**» — grek tilidə «ətninq kəzqarixiqə...». ■ 1:26 Yh. 7:48; Yaq. 2:5. □ 1:28 «**məwjut xəy'ilər**» — muxu yərdə hərhil adəmlərnini, həkümranlarnini, delət qatarliqlarnini öz iqigə alidu.

azadlıq kılınoqandur; □ ■ 31 xuningdäk *Təwratta* pütülgändäk: «Pəhirlinip mahtioquı bolsa Rəbdin pəhirlinip mahtisun!». □ ■

2

1 Mən bolsam, i kərindaxlar, yeninglarğa baroqinimda, Hudaning guwahlıkını jakarlaş üqün heq gəpdanlıq yaqı əkil-danalıq ixlitip kəlgən əməsmən; ■ 2 qünki mən aranglarda Əysa Məsihdin baxqa, yəni krestləngən Məsihdin baxqa heqnəmini bilməslikkə bəl baqlıoqanıdim; 3 mən aranglarda boləqan waqtimda ajizlikta, kərkunqta wə titrigən hələttə bolattim; □ ■ 4 mening səzlim həm jakarlıxım bolsa adəmnı qayıllıqodək insaniy danalıq səzlər bilən əməs, bəlki Rohning alamət

□ 1:30 «Uning tərpidin silər Məsih Əysada turisilər...» — «Uning tərpidin» Huda tərpidin, demək. «**hərlük-azadlıq kılınoqandur**» — «hərlük-azadlıq» gunahning wə Xəytanning qulluqidin azad boluxtur. ■ 1:30 Yər. 23:5; Yh. 17:19.

□ 1:31 «xuningdäk *Təwratta* pütülgändäk...» — Injilda «pütülgändäk» deyilgəndə, «Mukəddəs Kitabta pütülgändäk» degən mənıdə. Muxu yərdə «Yər.» 9:24. ■ 1:31 Yəx. 65:16; Yər. 9:22-23; 2Kor. 10:17. ■ 2:1 1Kor. 1:17; 2:4. □ 2:3 «**mən aranglarda boləqan waqtimda ajizlikta, kərkunqta wə titrigən hələttə bolattim**» — «kərkunqta... bolattim» — bəlkim u Huda Əzigə tapxuroqan bu mukəddəs wəzipini orundiyalmaslıqidin kərkəqan boluxı mumkin idi. Uningdin baxqa adəmnı kərkıtidioqan kəp səwəblarmu boləqan, əlwəttə («Ros.» 18:9-10). ■ 2:3 Ros. 18:1, 3; 2Kor. 10:10.

kərsitixliri wə kŭq-ƙudrət bilən bolōjan idi. □ ■
 5 Buningdin məƙsət silərning etiƙadinglar insaniy danalīƙƙa əməs, bəlki Hudaning kŭq-ƙudritigə baolansun degəndin ibarət idi. ■

6 Həlbuki, kamalətkə yətkənlər arisida biz danalīƙni bayan ƙilimiz; bu danalīƙ bu dəwrdeki danalīƙ əməs, yaki bu dəwrdeki həkŭmranlarning danalīƙi əməs (ular zawallīƙƙa yüz tutƙandur); ■ 7 əmma biz bir sirni axkarilap, Hudaning bir danalīƙini bayan ƙilimiz; Huda əslidə axkarə ƙilinqan bu danalīƙni barlīƙ dəwrlərdin burun bizning xan-xərəpkə muyəssər boluximiz ūqŭn beƙitkənidi. □ ■ 8 Bu danalīƙni bu dəwrdeki həkŭmranlarning hēƙƙaysisi qŭxinip yətmigənidi; uni qŭxinip yətkən bolsa, xan-xərəpning Igisi bolōjan Rəbni krestlimigən bolatti. □ ■ 9 Həlbuki, *Təwratta* pütŭlgəndək:

— «Əzini səyğənlərgə Hudaning təyyarlıoqanliri —

□ 2:4 «... bəlki Rohning alamət kərsitixliri wə kŭq-ƙudrət bilən bolōjan idi» — «Roh» Hudaning Rohi, Muƙəddəs Rohtur.

■ 2:4 1Kor. 1:17; 2:1; 2Pet. 1:16. ■ 2:5 2Kor. 4:7.

■ 2:6 Ayup 28:21; 1Kor. 15:24.

□ 2:7 «**biz bir sirni axkarilap, Hudaning bir danalīƙini bayan ƙilimiz...**» — «Əfəsusluƙlarōja»diki «ƙirix sēz»imizdə eytkinimizdək, Injilda «sir» degən sēzning alahidə mənisi bar. Sir (grek tilida «misterion») Huda əsli yoxurup ƙəlgən, əmdi hāzir axkarilōqan məlum bir ixtin ibarəttur. ■ 2:7 Rim. 16:25; 1Kor. 4:1.

□ 2:8 «**bu dəwrdeki həkŭmranlar**» — bu sēz bəlkim bu dunyadiki padixah- həkŭmdarlarni ƙŭtritidioqan, ularōja ezitƙulŭƙ ƙilidioqan jin-xəytanlarni kərsətsə ƙerək. ■ 2:8 Mat. 11:25; Yh. 7:48; 16:3; Ros. 3:17; 13:27; 2Kor. 3:14; 1Tim. 1:13.

Dəl heqkandak k z k rmig n,
 Heqkandak kulak anglimioʻan,
 Heqkandak köngül oylap bakmioʻan
 n rsil rdur». □ ■

¹⁰  mma bu n rsil rni Huda Rohi arkilik ayan
 kildi; q nki Roh bolsa h mm  ixlarni, h tta Hu-
 daning qongkur t glirini inqikil p izlig qidur;
 □ ■ ¹¹ Q nki insanalarda, insanning k nglidikini
 bilg qi xu insanning rohidin baxka n rs 
 barmu? Xuningoʻa ohxax, Hudaning Rohidin
 baxka, Hudaning k nglidikilirini bilg qi yoktur.
 □ ■ ¹²  mma bizning k bul kil inimiz bolsa
 bu dunyadi roh  m s, b lki Hudadin k lg n
 Rohtur; d l xundak bol oʻaqka biz Huda təripidin
 bizg  sehiylik bilən ata kilinoʻan n rsil rni
 bilip yet l ymiz. □ ■ ¹³ Bu ix-x yʻil rni in-
 saniy danaliktin  gitilg n s zl r bilən  m s,
 b lki *Mukəddəs* Rohtin  gitilg n s zl r bilən,
 rohiy ixlarni rohiy s zl r bilən q x nd r p

□ **2:9** «** zini s yg nl rg  Hudaning t yyarlioʻanliri —d l heqkandak k z k rmig n, heqkandak kulak anglimioʻan, heqkandak k ng l oylap bakmioʻan n rsil rdur**» — «Y x.» 64:4. ■ **2:9** Y x. 64:3. □ **2:10** «**q nki Roh bolsa h mm  ixlarni, h tta Hudaning qongkur t glirini inqikil p izlig qidur**» — «Roh» — Hudaning Rohi, Muk dd s Rohtur. ■ **2:10** Mat. 13:11; 2Kor. 3:18. □ **2:11** «**insanalarda, insanning k nglidikini bilg qi xu insanning rohidin baxka n rs  barmu?**» — «insanning k nglidiki» muxu y rd  xu məlum kixining x hsiy w  k lbidiki ixlarni alayit n kərsitidu. ■ **2:11** P nd. 27:19; Y r. 17:9. □ **2:12** «**bu dunyadi roh**» — X ytan. «Bu dunyadi roh» muxu y rd  bəlkim Xəytanning k z-k raxliri, « killiri»ni k rsitixi mumkin. ■ **2:12** Rim. 8:15.

sözləyimiz. □ ■ 14 Əmma «jan oʻy təwə» kixi Hudaning Rohining ixlirini qobul qilmaydu, qünki bu ixlar uning oʻy nisbətən əhmikanilikdur; u ularni heq qüxinip yetəlməydu, qünki ular roh bilən pərək etilip bahəlinixi kerəktur. □ 15 Rohқа təwə kixi həmmə ixlar oʻy bahə berələydu; əmma uning oʻy bolsa heqkim bahə berəlməydu. □ ■ 16 Qünki kim Rəbning oy-kənglini qüxinip yetip, Uning oʻy məslihətqi bolalisun? Əmma biz bolsaq Məsihning oy-kəngligə igimiz. □ ■

3

1 Lekin mən, i kerindaxlar, Rohқа təwə kixilərgə söz qiloqandək silərgə söz qilalmay

□ 2:13 **«Rohning oʻytilgan sözlər bilən»** — «Roh» Hudaning Rohi, Mukəddəs Rohur. ■ 2:13 1Kor. 1:17; 2:4; 2Pet. 1:16

□ 2:14 **««jan oʻy təwə» kixi»** — «jan oʻy təwə» bol oʻy kixi toʻyruq «Rimliklar oʻy»diki «kirix söz»imizni kəyung. «Jan oʻy təwə» bol oʻy kixi Mukəddəs Rohқа igə bolmioʻy kixidur; «ixənmigən kixi» degili bolidu. Xunga, u Hudaning Roh oʻy əməs, bəki hərdaim əz jeni (əkil-pikir, zəhin, kəngül-kalla, həssiyatlar) oʻy tayinip ixlarni pərək etidu. «Rohiy kixi» yaki «Rohқа təwə bol oʻy kixi» bolsa əz rohida Mukəddəs Rohning tərbiyə-təlimini qobul qilip ixlarni toʻyruq pərək etidu. **«ular roh bilən pərək etilip bahəlinixi kerəktur»** — bu 14- wə 15-ayətlərdiki «pərək etix» wə «pərək etip bahəlinix» grek tilida birlə peil bilən ipadilinidu. □ 2:15 **«Rohқа təwə kixi»** — «Rohқа təwə» (yaki «roh iy kixi») — Mukəddəs Rohning yetəkqilikidə mangidoʻy kixi. ■ 2:15 Pənd. 28:5.

□ 2:16 **«kim Rəbning oy-kənglini qüxinip yetip, uning oʻy məslihətqi bolalisun?»** — «Yəx.» 40:13. ■ 2:16 Yəx. 40:13; Rim. 11:34.

keliwatimən; əksiqə silərni ətkə təwə kixilər, Məsihdə boləqan bowaq həsabləp silərgə səzləxkə məjbur boldum. □ ² Mən silərgə sūt iqküzdüm, gəxni yegüzmidim; qünki silər gəxni həzim kılalmayttinglər, xundakla həzirmu tehi həzim kılalmaysilər; ■ ³ Qünki silər yənila ətkə təwədursilər. Aranglarda həsəthorluk wə talax-tartixlar bar boləqəqqa, silər ətkə təwə əməsmu, insanlarqə mengiwatmamsilər? □ ■ ⁴ Qünki birsi «Mən Pawlus tərəpdari», baxqa birsi «Mən Apollos tərəpdari» desə, silər pəkət insanlarning yolida mangoqan bolup qalmamsilər? □ ■

⁵ Apollos degən kim? Pawlus kim idi? Biz pəkət silərning etikadinglaroqa wasitiqi bolduq, halas; hər birimiz pəkət Rəb bizgə təksim kıləqini boyiqə wəzipə ada kılidioqan hizmətkarlar, halas, xundak əməsmu? ■ ⁶ Mən tiktim, Apollos suqardi; əmma əstürgüqi bolsa Hu-

□ **3:1 «ətkə təwə kixilər»** — (yaki «ətlik kixilər») toqruluk «Rimliklaroqa»oqa bərgən «kirix söz»diki «ət» toqruluk sezimizni kərüng. «Ətlik kixi» asasen hux həwərnı qobul kıləqini bilən tehi öz gunahlırining küqidin azad bolmioqan kixidur. ■ **3:2** Ibr. 5:12; 1Pet. 2:2. □ **3:3 «silər ətkə təwə əməsmu, insanlarqə mengiwatmamsilər?»** — «insanlarqə» Hudaning yolida əməs, insaniyətning yolida. ■ **3:3** 1Kor. 1:11; Gal. 5:19; Yaq. 3:16. □ **3:4 «pəkət insanlarning yolida mangoqan bolup qalmamsilər?»** — demək, Hudani tonumioqan, Rohtin tuqulmioqan, tehiqə Adəm'atimizning ailisigə təwə boləqan, adəttiki gunahkar insanlaroqa ohxax. ■ **3:4** 1Kor. 1:12. ■ **3:5** Ros. 18:24; 1Kor. 1:12; 16:12.

dadur. ■ 7 Xunga tikküqi heqnemigə hesab əməs, suqarəuqimu heqnemigə hesab əməs, pəkət ətürgüqi Huda Əzi həmmidur. 8 Əmma tikküqi wə osa kıləuqi bolsa bir məxsəttidur; xundaktimu hər biri öz əjri boyiqə in'amini qəbul kılıdu. ■ 9 Qünki biz Hudaəqa təwə mehnətdaxturmiz; silər bolsanglar Hudaning baq-ətizi, Hudaning kuruluxisilər. ■

10 Hudaning manga təksim kıləqan mehir-xəpkiti boyiqə, huddi usta memardək ul saldim, andin baxka birsi uning üstigə quruwatidu. Əmma hər bir kuruquqi kandaq kuruwatkanliqioqa ehtiyat kilsun.

11 Qünki selinəqan ulni, yəni Əysa Məsihdin baxka heqkandaq ulni selixka bolmaydu. ■

12 Əmdi birsi bu ul üstigə altun, kümüx, qimmətlik taxlar, yaqəq, qəplər, saman salsa, □ 13 hər birining singdürgən əjrining kandaqliki

□ 3:6 «... **Apollos suqardi**» — Korint xəhiridiki jamaət Pawlusning sözliri arkilik etiqad kıləqanidi; keyin Apollos Korint xəhirigə berip ixəngüqiləni Təwrat-Zəbur toqrisidiki bilimliri arkilik zor dərjide riqəbtləndürgənidi («Ros.» 18-bab). ■ 3:6 Ros. 18:26; 19:1.

□ 3:8 «**bir məxsəttidur**» — grek tilida «birdur». ■ 3:8 Zəb. 62:12; Yər. 17:10; 32:19; Mat. 16:27; Rim. 2:6; 14:12; 2Kor. 5:10; Gal. 6:5; Wəh. 2:23; 22:12.

□ 3:9 «**biz Hudaəqa təwə mehnətdaxturmiz**» — baxka birhil qüxəndürülüxi: «biz Huda bilən mehnətdaxturmiz» («2Kor.» 5:20, 6:1nimu kərüng). ■ 3:9 2Kor. 6:1; Əf. 2:20; Kol. 2:7; 1Pet. 2:5. ■ 3:11 Yəx. 28:16; Mat. 16:18.

□ 3:12 «**birsi bu ul üstigə... qimmətlik taxlar .. salsa**» — «qimmətlik taxlar» degən ohxitixning muxu yərdə omumiy kərsətkini bəlkim yaqut-gəhərləni əməs, bəlkı oyuloqan, binani puhta kılıdioqan kattik qıdamlik taxlarnı kərsətsə kərək. Pawlus buning kəqmə mənisini okurmənləning oylinixioqa qalduridu!

kөрүnidu; qünki xu күni uni axkarә қilidu, qünki uning maһiyiti otta көrүlidu; ot һәрbir kixining әjrini, қандақ maһiyәttin bolоanlikini sinaydu. □ ■ 14 Birsining ul üstigә қuroqan ixi puhta saқlinip қalsa, u in'amoqa erixidu; □ 15 Birsining қuroқini көyүp көtsә, u ziyan tartidu; u өzi қutulidu, әmma goya ottin өtүp қutuloqan birsigә ohxap қalidu. 16 Әjәba, өзünqlarning Hudaning ibadәthanisi ikәнlikinglarni wә Hudaning Rohining silәrdә turoqanlikini bilmәmsilәr? ■ 17 Birsi Hudaning ibadәthanisini harab қilsa, Huda uni harab қilidu; qünki Hudaning ibadәthanisi pak-muқәddәstur, silәr дәl xundaқsilәr.

18 Heқkim өз-өzini aldimisun; birsi өзini bu дәwrдә dana дәp sanisa, nadan bolup қalsun; xuning bilән u dana bolidu. □ ■ 19-20 Qünki bu dunyadiki danalıқ Hudaqa nisbәtән әhmәkliktur; qünki: — «U danixmәnlәrni өз һiyligәrlikining tuziqoqa alidu», дәp wә yәнә: «Rәb danixmәnlәrning oy-hiyallirining tutami

□ 3:13 «xu күni uni axkarә қilidu» — «xu күni» Mәsiһ Әysa zeminoqa қaytidioqan күnidur. ■ 3:13 Yәx. 8:20; 48:10; Yәр. 23:29; 1Pet. 1:7; 4:12. □ 3:14 «Birsining ul üstigә қuroqan ixi puhta saқlinip қalsa...» — demәk, «bir kixining ul üstigә қoyoqan materiyaliri otqa bәrdaxlıқ bәralisә,...». ■ 3:16 1Kor. 6:19; 2Kor. 6:16; Ibr. 3:6; 1Pet. 2:5. □ 3:18 «birsi өзini bu дәwrдә dana дәp sanisa, nadan bolup қalsun» — Mәsiһning «Mat.» 18:1-4dә wә «Mar.» 10:13-16dә eytқан sözlirini көrüng. ■ 3:18 Pәnd. 3:7; Yәx. 5:21.

yoklukini bilidu» dəp pütüklüktür. □ ■

²¹ Xunga heqkim insan degənlərnı pəhırlınıp danglimısun; qünki həmmə məwjudatlar silərgə təwədur; ²² Pawlus bolsun, Apollos bolsun, Kefas bolsun, dunya-jahən bolsun, həyat bolsun, ölüm bolsun, həzırkı ıxlar bolsun, kəlgüsü ıxlar bolsun, həmmısı silərgə mənsuptur; ²³ silər bol-sanglar Məsihning, Məsih bolsa Hudaningkidur.

4

Məsihning rosullirining hizmiti

¹ Bırsı biz toqruluk bırnemə deməkqi bolsa, bıznı Məsihning hizmətkarlırı wə Hudaning sırlırı amanət kılınoqan oqıdarlar dəp bılsun. ■

² Əmdi oqıdar degənlərdın tələp kılındioqını xuki, ular wapadar-sadıq boluxı kerəktur. ■

³ Əmma mən silər tərıpınglardın yaki baxqa hərqandak insaniy sot tərıpıdın sürüxtürüp bahalansam, bu mən üqün zıoırqılık ıx; mən hətta özüm toqruluk sürüxtürüp olturmaymən. □ ⁴ Qünki wıjdanı m əyıbləydoqan heqqandak ıxlırdın həwırm yok; əmma bu

□ **3:19-20 «U danıxmənlərnı öz hıylıgərlikıning tuzıkoqa alıdu»** — «Ayup» 5:13. «Rəb danıxmənlərnıng oy-hıyallırın-ıng tutamı yoklukını bilıdu» — «Zəb.» 94:11. ■ **3:19-20**

Ayup 5:13; Zəb. 94:11. ■ **4:1** Mat. 24:45; 2Kor. 6:4; Kol. 1:25; Tit. 1:7. ■ **4:2** Luqa 12:42. □ **4:3 «hərqandak insaniy sot tərıpıdın...»** — degən grek tilıda «insaniy bı kün tərıpıdın...». Adəmlərnıng ıxlırını sürüxtə kıloquqi bolsa məlum bı insannıng künü əməs, bəlki Məsihning künü, yəni kıyamət künüdur.

ixning oʻzi meni hokkaniy ddp aqlimaydu; meni suruxturup bahaliouqi bolsa Rəbdur. ■ ⁵ Xunga wahti-saiti kəlmigüqə, yəni Rəb kəlmigüqə heq ix toqruluk həküm qıqarmanglar; Rəb kəlgəndə u qarangoʻluluktiki yoxurun ixlarni axkarilaydu, kəlb-dillardiki barlıq oy-niyətlərnı ayan kılıdu; xu qaʻoʻda hər biri Huda tərıpidin tərıplınıdu. ■ ⁶ Əmma, i kərındaxlar, bu ixlarni silərnıng mənprətinglarnı ddp əzümgə wə Apolloska tətbiqlıdim; məksət silər biz arkılıq «pütülgənnıng dairısidin halkıp kətmənglar» dēgən sawakni əginıxınglar, xundakla heqkaysınglarnıng məlum bırsını baxka bırsıdin üstün ddp pəhırlınıp təkəbburlıxıp kətməslıkinglar üqündur. □ ■

⁷ Qünki kim seni baxka bırsıdin üstün kılıdu? Sanga ata kılınqan nərsıdin baxka səndə yənə nemə bar? Həmmə sanga berılqən tursa, nemıxka «Məndə əsli bar idi» ddp

■ **4:4** Mis. 34:7; Ayup 9:2; Zəb. 143:2. ■ **4:5** Dan. 7:10; Mat. 7:1; Rim. 2:1; Wəh. 20:12. □ **4:6** «**pütülgənnıng dairısidin halkıp kətmənglar**» — bu səzlər Təwratta əynı pütülmıgını bılən, u Təwrət-İnjıldiki intayın muhım bir prinsıptur. «Qox-umqə səz»imızgə qarang. ■ **4:6** Pənd. 3:7; Rim. 12:3.

pəhirlinip kərəngləp ketisən? □ ■ 8 Silər allıkaqan toyunup kəttinqlar! Allıkaqan beyip kəttinqlar! Silər bizsiz padixahlar bolup həküm sürdunglar! Kaxki silər həkikətən həküm sürgən bolsanglaridi — undaқта biz silər bilən billə həküm sürgən bolattuk! □ 9 Qünki Huda rosullar boloqan bizlərni ölümgə məhkum boloqan adəmlərdək əng ahıroqa koyup sazayi kilip otturiqa qıkaroqan, dəp oylaymən; qünki biz pütkül aləmgə, yəni həm pərixtilərgə həm insanlaroqa bir hil tamaxa bolduk. ■ 10 Biz Məsih üqün əhmək sanaloqanlarmiz, əmma silər Məsihdə danasilər! Biz ajiz, əmma silər

□ 4:7 «**Kim seni baxqa birsidin üstün kilidu?**» — bu soalqa bəlkim mundaқ ikki toqra jawab berilixi mumkin: (1) «məlum kixini baxqa bir kixidin baxqıqə kiləuqi pəkət Hudadur» xunga təkəbbur boluxning asasi yoқ; (2) heq insanning Hudaning uluqluki aldida «Mən baxqılardin üstün» dəp təkəbbur boluxning asasi yoқ. Xundaқ qaraymizki, (1)-jawab Pawlusning deməkqi boləqinini kərsitidu. «**Sanga ata kilinoqan nərsidin baxqa səndə yənə nemə bar?**» — demək, hər birimizning barliqi Huda təripidin bizgə ata kilinidu; xunga «Məndə əsli xundaқ qabiliyət (talant, küq, qatarliqlar...) bar idi» dəp təkəbburlixip ketix həmaqətliktur. ■ 4:7 Yh. 3:27; Yaқ. 1:17. □ 4:8 «**Silər allıkaqan toyunup kəttinqlar! Allıkaqan beyip kəttinqlar! Silər bizsiz padixahlar bolup həküm sürdunglar! Kaxki silər həkikətən həküm sürgən bolsanglaridi — undaқта biz silər bilən billə həküm sürgən bolattuk!**» — xübhisizki, bu sirliq ayətning kinayilik, məshirilik mənisi bar. Korint jamaitidiki kəp adəmlər tolimu təkəbburlixip ketip: «Biz rosul Pawlus yaki baxqa rosullaroqa heq kerək əməsmiz; biz həkikətən «rohıy adəmlər»miz, intayin bilimlik, Huda aldida intayin esilzadə bolup, padixahdək bolduk» dəp kətkənidi. «Qoxumqə səz»imizni kəring. ■ 4:9 Zəb. 44:22; Rim. 8:36; 2Kor. 4:11; İbr. 10:33.

küqlüksilər; silər izzətlik, əmma biz har; □ ■
 11 Həzirkı dəkikigiqə aq-yalingaq, qangkap
 yürməktimiz, dumbalinip, sərgərdan, makansız
 bolup yürməktimiz; ■ 12 öz qolimiz bilən
 ixləp japa tartmaqtimiz; ahanətkə qaləanda
 yahxilik tiləwatimiz; ziyankəxlikkə uqrioqanda,
 qıdawatimiz; ■ 13 təhmətkə uqrioqanda,
biz ularni qıraylıqə *towioqa* ündəymiz; biz
 jahanning daxkili, insanlarning süpüründisi
 dəp qariliwatimiz, ta həziroqə xundaq.

14 Bu ixlarni yezixim, silərnı hijalətkə kaldurux
 üqün əməs, bəlki səyümlük balilirim süpitidə
 silərgə nəsihət kiliwatimən; ■ 15 qünki silərnıng
 Məsihdə tümənligən tərbiyiligüqiliringlar bol-
 simu, silərnıng atanglar kəp əməstur; qünki
 mən Məsih Əysada bolup silərnı hux həwər
 arkilik tərəldürüp ata boldum. □ ■ 16 Xunga mən
 silərdin ötünimənki, meni ülgə qilinglar.■

17 Dəl bu səwəbtin mən Rəbdə boləan öz
 səyümlük wə ixənqlik oqlum Timotiyıni
 yeninglaroqa əwəttim; hərkaysi jaylardiki
 jamaəttə əgətkənlirimgə əgixip, u silərgə
 Məsihdə boləan yollirim toqruluk əslitidu.

18 Əmma bəziliringlar, «Pawlusni yenimizoqa

□ **4:10 «Biz Məsih üqün əhmək sanaləanlarmiz...»** — grek
 tilida «biz Məsih üqün əhməklər bolduk...» — demək, kəpqlik
 tərpidin «əhmək» hesablandıq. ■ **4:10** 1Kor. 2:3. ■ **4:11**
 Ros. 23:2. ■ **4:12** Mat. 5:44; Luka 6:28; 23:34; Ros. 7:60;
 18:3; 20:34; Rim. 12:14; 1Tes. 2:9; 2Tes. 3:8. ■ **4:14** 1Tes.
 2:11. □ **4:15 «silərnıng atanglar kəp əməstur»** — rohiy
 jəhəttin boləan atılarnı kərsitidu, əlwəttə. ■ **4:15** Ros. 18:11;
 Gal. 4:19; Flm. 10; Yak. 1:18. ■ **4:16** 1Kor. 11:1; Fil. 3:17;
 1Tes. 1:6; 2Tes. 3:9.

kəlməydu», dəp kərəngləp kətinglar; ¹⁹ birək Rəb buyrusa mən pat arida yeninglaroga barimən; xu qaşda mən kərəngləp kətkənləning səzlrini əməs, bəlki ularda boləqan küq-қudrətni kərəp baқay. ■ ²⁰ Qünki Hudaning padixahlıki sözdə əməs, bəlki küq-қudrəttə ispatlinidu. □ ■ ²¹ Əmdi nemini halaysilər? Yeninglaroga tayak kətürəp beriximnimu, yaki mehir-mulayimlik roқida beriximnimu?

5

Eқir bir gunah

¹ Hərtərəptin xu angliniwatiduki, aranglarda buzukқilik bar ikən — bundak buzukқilik hətta taipilər arisidimu tiləqə elinmaydu — u bol-simu birsining öz atisining ayalıqə qekilixtin ibarət. ■ ² Əmma silər yoşınəp kərəngləp kətinglar! Bu rəzil ixni sadir қiləqan kixi arimizdin қоşliwetilsun dəp əkүнүxünglarəqə toşqra kəlməmdu!? ³ Qünki gərqə təndə silər bilən billə bolmisammu, əmma roқta silər bilən billə bolux süpitidə allıqəqan xundak mən xu həkümni қıқardimki, ⁴ (həmminglar Rəb Əysa Məsihning namida jəm boləqanda,

■ **4:19** Ros. 18:21; Ibr. 6:3; Yaқ. 4:15. □ **4:20** «**Hudaning padixahlıki sözdə əməs, bəlki küq-қudrəttə ispatlinidu**»

— yaki «Hudaning padixahlıki sözdə əməs, bəlki küq-қudrəttə namayan bolidu». ■ **4:20** 1Kor. 2:4; 1Tes. 1:5; 2Pet. 1:16.

■ **5:1** Law. 18:8; Қан. 27:20.

özümning rohim silər bilən bolup, Rəbbimiz Əysa Məsihning küç-kudritigə tayinip) —

⁵ xundak kıloan kixining ətliri həlak kılinsun, xuning bilən uning rohi Rəb Əysaning künidə kutkuzuluxi üqün Xəytanning ilkiğə tapxurulsun. □ ■

⁶ Silərning qongqilik kılöqininglar yahxi əməs. «Kıqıkkınə hemirturuq pütkül hemirni boldurup yoqınitidu» dəp bilməmsilər? ■

⁷ Kona hemirturuqni qıqiriwetinglar; xuning bilən silər əsli hemirturuqsız hemirdək yengi bir zuwula bolisilər; qünki «ətüp ketix heyti» *diki kızıımız* boloan Məsih qurbanlık kılindi; ■

⁸ xunga heytni yaman niyətlık wə rəzillik boloan hemirturuq bilən əməs, bəlki səmimiylık wə həkikət boloan petir nan bilən təntənə kılip ötküzəyli. □ ■

⁹ Mən *aldinki* həttə silərgə buzukqilik kılöquqılar

□ 5:5 «xundak kıloan kixining ətliri həlak kılinsun, xuning bilən uning rohi Rəb Əysaning künidə kutkuzuluxi üqün Xəytanning ilkiğə tapxurulsun» — bu ix (baxkiqə eytkanda, «Xəytanning ilkiğə qayturux») toqruluk «qoxumqə sız»imizni kərüng. Bəzi alimlar «ətliri» degənni rohiy jəhəttin qüxəndüridu, demək, bu ix kixining özining gunahlık təbiiti, yaki Korintiki pütkül jamaəttə «gunahlık təbiitidin qıqқан ixlar»ni kərsitidu, dəp qaraydu. Biz muxu yərdiki «ətliri»ni jismaniy jəhəttin qüxinimiz. «Qoxumqə sız»imizdə buning asasını kərsitimiz. ■ 5:5 1Tim. 1:20. ■ 5:6 Gal. 5:9.

■ 5:7 Yəx. 53:7; Yh. 1:29; 1Kor. 15:3. □ 5:8

«xunga heytni yaman niyətlık wə rəzillik boloan hemirturuq bilən əməs, bəlki səmimiylık wə həkikət boloan petir nan bilən təntənə kılip ötküzəyli» — İsrailning «ətüp ketix heyti», uningdin keyinki «petir nan heyti» wə ularning simwolluk əhmiyiti toqruluk «qoxumqə sız»imizni, xundakla «Lawiyalar»diki «qoxumqə sız»nimu kərüng. ■ 5:8 Mis. 12:3,15; Qan. 16:3.

bilən arilaxmanglar dəp yazoqanidim; ■ ¹⁰ əmma bu deginim bu dunyadiki buzukqilik qilouqilar, yaki nəpsaniyətqilər, yaki kazzaplar yaki butpərəslər bilən arilaxmanglar deginim əməs; undağ boləanda dunyadin ayrilixğa məjbur bolattinglar; ¹¹ əmma hazırkı bu hetimdə yazoqinim xuki, əzini «kərindax» dəp atiwaloqan əmma xundağla buzukluk qilouqi, nəpsaniyətqi, butpərəs, harakəkəx yaki kazzap bolsa, undağ bir kixi bilən arilaxmanglar, hətta uning bilən həmdastihanmu bolmanglar. □ ■ ¹² Sirttikiləni həküm qikirip bir tərəp kilixning mən bilən nemə munasiwiti? Lekin iqinglardikiləni əzünglar həküm qikirip bir tərəp kilix silərninğ ixinglar əməsmu? □ ¹³ Lekin sirttikilərninğ üstigə bolsa Huda Əzi həküm qikiridu. Xunga «bu rəzil adəmni aranglardin qikiriwetinglar». □ ■

6

■ **5:9** Qan. 7:2; Mat. 18:17; 2Kor. 6:14; Əf. 5:11; 2Tes. 3:14. □ **5:11** «**əzini «kərindax» dəp atiwaloqan...**» — «kərindax» — əzining etikađ yolida kərindax dəp ataloqan.

■ **5:11** Qəl. 12:14; Mat. 18:17; 2Tes. 3:14; 2Yuħa. 10. □ **5:12** «**Sirttikiləni həküm qikirip bir tərəp kilixning mən bilən nemə munasiwiti? Lekin iqinglardikiləni əzünglar həküm qikirip bir tərəp kilix silərninğ ixinglar əməsmu?**» — «sirttikilər» jamaəttin sirt turoqanlarni, «iqidikilər» jamaətninğ iqidə boləqanlarni kərsitidu, əlwəttə. □ **5:13** «**bu rəzil adəmni aranglardin qikiriwetinglar**» — muxu sözlər Təwrat, «Kan.» 17:7, 19:9, 22:2, 24:7din ilinoqan. ■ **5:13** Qan. 17:7

Bir-biri bilən dəwalixixka bolamdu?

1 Silərnin aranglarda əzara arazlik ix bolsa, uni mukəddəs bəndilərnin bir tərəp kilixioqa tapxurmay, həkkaniysizlarning aldida dəwalixixka petinalamsilər?□ 2 Mukəddəs bəndilərnin dunyani sorak kilidioqanlikini bilməmsilər? Əgər dunyani silər sorak kilidioqan ix bolsa, əmdi zioqirqilik ixlarni həl kilixka yarimamsilər?■ 3 Pərixtilər üstidinmu həküm qikiridioqanlikimizni bilməmsilər? Xundak boləjanikən, bu həyattiki ixlarni həl kilix kanqilik ix idi?□ 4 Silərdə muxu həyattiki ixlər üstidin həküm kilix zərür tepiloqanda, jamaət arisida təwən dəp qaraloqanlarni uni həl kilixka salmamsilər?□ 5 Muxularni silərnin hijalətkə kaldurux üqün dəwatimən. Əjəba, aranglarda öz qerindaxliri otturisida həküm qikarərudək dana kixi yokmu, hətta birimu yokmu? 6 Uning ornida, qerindax bilən qerindax dəwalixiwatidu, — wə kapirlar aldida xundak kilidu! 7 Əməliyəttə öz aranglarda dəwalarning boləjanlikining əzi silərgə

□ 6:1 «Silərnin aranglarda əzara arazlik ix bolsa, uni mukəddəs bəndilərnin bir tərəp kilixioqa tapxurmay, həkkaniysizlarning aldida dəwalixixka petinalamsilər?» — «petinalamsilər?» — Hudaning bu ixləroqa karatkan əzəzipigə yüzlinixkə petinalamsilər?, demək. ■ 6:2 Mat. 19:28; Luqa 22:30. □ 6:3 «mukəddəs bəndilərnin dunya üstidin sorak kilixi ... (2-ayət) ... Pərixtilər üstidinmu həküm qikirixi» — bu ixlər toqruluk «qoxumqə səz»imizni kəring. □ 6:4 «jamaət arisida təwən dəp qaraloqanlarni uni həl kilixka salmamsilər?» — baxka birhil təjimi: «uni həl kilixka jamaəttə heq orni yoklarni salamsilər?». Lekin 5-ayətnimu kəring.

nisbətən bir əyibtur. Nemixka uwalqilikka qidimaysilər? Nemixka nahəqçilikke yol qoymaysilər? ■ 8 Əksiçə, silər nahəqçilik kiliwatisilər, hiyanət kiliwatisilər, yənə kelip qerindaxliringlaroqa xundak kilisilər!

9 Həkkaniysizlarning Hudaning padixahlikiçə warislik kılalmaydiçanlikini bilməmsilər? Aldinip kətmənglar! Buzukçilik kילוquçilar, butpərəslər, zina kילוquçilar, bəqqiwazlar, baxka ərlər bilən buzukluk kילוquçilar, ■ 10 oçqilar, nəpsaniyətçilər, hərəkəxlər, təhməthorlar yaki aldamçi-kazzaplar Hudaning padixahlikiçə warislik kılalmaydu; 11 bəzinglar dərwekə xundak bolçansilər; əmma silər Rəb Əysa Məsihning namida wə Hudayimizning Rohi bilən yuyuldunglar, pak-mukəddəs kilinginglar, həkkaniy kilinginglar. ■

Teninglar Hudaning ibadəthanisidur

12 «Həmmə nərsə munga həlaldu», əmma həmmə nərsə paydilik boluwərməydu; «həmmə nərsə munga həlaldu», əmma mən heçkandak nərsining humariçə kul bolmaymən. □ ■

13 «Yeməklilər axkazan üçün, axkazan bolsa

■ 6:7 Pənd. 20:22; Mat. 5:39; Rim. 12:17; 1Tes. 5:15; 1Pet. 3:9.

■ 6:9 Gal. 5:19; Əf. 5:5; Wəh. 22:15. ■ 6:11 Əf. 2:2; Kol. 3:7; Tit. 3:3; İbr. 10:22. □ 6:12 «**həmmə nərsə munga həlaldu**» — bu söz-ibarə bəlkim Korintliklar üçün İnçildiki

yemək-iqməklər toçruluk bolçan təlimlərninç bir kişkartilmisi boluxi mumkin. Bu həqiqətke yəkin bolçini bilən, Pawlus hazır ularoqa yemək-iqməklər toçruluk baxka tərəplərdinmu oylax kerək, dəp təlim bərməçi. ■ 6:12 1Kor. 10:23.

yeməkliklər üqündur»; əmma Huda u wə bu hər ikkisini yokka çikiridu; tən bolsa buzukçilik üqün əməs, bəlki Rəb üqündur; Rəb tən üqündur. □ ¹⁴ Huda Rəbni tirildürdi, xuningdək biznimu Öz kudriti bilən ölumdin tirildüridu. ■ ¹⁵ Teninglarning Məsihning əzaliri ikənlikini bilməmsilər? Undaқта, Məsihning əzalirini elip, pəhixə ayalning əzaliri kilsam bolamdu? Hərgiz bolmaydu! ¹⁶ Kim pəhixə ayal bilən baqlanğan bolsa uning bilən bir tən bolidu, dəp bilməmsilər? Qünki «*ər-ayal* ikkisi bir tən bolidu» — deyilgənidi. □ ■ ¹⁷ Əmma Rəbgə baqlanğuçi bolsa Uning bilən bir rohtur. ■ ¹⁸ Buzukluқtin keqinglar. «Insanlarning hər bir sadir kılğan gunahı öz tenining sirtida bolidu!» — əmma buzukluқ sadir kılğuçi öz

□ **6:13** «**Yeməkliklər axqazan üqün, axqazan bolsa yeməkliklər üqündur**» — baxқиғə eytkanda: «yeməkliklər qorsaqni toydurux üqün, qorsaq bolsa yeməkliklərni singdürux üqün». Korintliklardin bəziliri bu gəpni baxқа ixlaroqa təbıqlap, «tenimizning hərқандақ ehtiyajliri yaki arzu-həwəslirini halıqanqə қандuruwərsək bolidu» dəp oylaytti. Lekin, jinsiy əhlaksizliққа kəlsək bu toqra əməs, əlwəttə. «**Rəb tən üqündur**» — adəmnı həyran kılariлиқ bu bayan toqruлуқ «қoxumqə səz»imizni kəring. ■ **6:14** Rim. 8:11; 2Kor. 4:14. □ **6:16** «**ər-ayal ikkisi bir tən bolidu**» — bu Hudaning Adəm'atimiz wə Həwa'animiz toqruлуқ bolğan səzi («Yar.» 2:24); bu səz hər bir ər-ayalılıқ munasiwəttə əməlgə axurulidu. ■ **6:16** Yar. 2:24; Mat. 19:5; Mar. 10:8; Əf. 5:31. ■ **6:17** Əz. 36:26-28; 1Kor. 12:13; Yar. 2:24

tenigə qarxi gunah qilidu. □ 19 Siləning teninglar siləni turalo'u qiləjan, Huda tərīpidin silərgə iltipat qilino'jan Mukəddəs Rohning ibadəthanisi, silər özünqlarni özümningki əməs dəp bilməmsilər? □ ■ 20 Qünki silər qong bədəl bilən setiwelino'jansilər; xunga teninglarda Hudani uluqlanglar.■

7

Tənha həyat wə ər-ayallik

¹ Əmdi hazır silər hetinglarda otturi o'ra qoyəjan soallar o'ra keləyli, — «Ər ayal zatining tenigə

□ **6:18** «**Insanlarning hər bir sadir qiləjan gunahı öz tenining sirtida bolidu!**» — bəzi alimlar, bu sözləni Pawlusning öziningki, dəp qaraydu; əmma baxqa gunahlırimiz (məsilən, nəpsaniyətgilik, hərəkəkəlik)mu tenimizgə yaman təsir yətküzməmdü? Yətküzidu, əlwəttə. Xunga bizningqə bu sözləni Korintliklarning əzlriningki hata kəzqarixi dəp oylaymiz; ular bu sözni buzukluk (wə baxqa «jismaniy» gunahlarıni) qilixkə bahənə qilatti. Pawlus uni əmdiliktə ularning hata kəzqaraxlırini to'pırlimakqı boluwatatti. □ **6:19** «**Huda tərīpidin silərgə iltipat qilino'jan**» — bizningqə «silərgə iltipat qilino'jan» degənlik «Mukəddəs Roh»ni kərsitidu. Xundakmu mumkinqilik barki, u bu ayəttiki «siləning teninglar» yaki «ibadəthana»ni kərsitidu. ■ **6:19** 1Kor. 3:16; 2Kor. 6:16; Əf. 2:21; İbr. 3:6; 1Pet. 2:5. ■ **6:20** 1Kor. 7:23; Gal. 3:13; İbr. 9:12; 1Pet. 1:18.

təgmisə yahxidur».□

² Durus. Əmma buzukçiliklardin saklinix üqün, hər bir ərkəkning özining ayali bolsun, hər bir ayalning özining eri bolsun. ³ Ər ayaliqqa nisbətən ərlük məjburiyyətini ada kılsun, ayalmu erigə nisbətən ayallıq məjburiyyətini ada kılsun.□ ■ ⁴ Ayal öz tenining igisi əməs, bəlkə eri uning igisidir; xuningoqa ohxaxla, ər öz tenining igisi əməs, bəlkə ayali uning igisidir. ⁵ Pəkət pütün zehninglar bilən dualaroqa berilix məksitidə öz maqullukunglar bilən waqtinqə birgə yatmasliqqa kelixkəndinla baxqa, ərayal əzara bir-birining jinsiy hək-təlipini rət kılmisun. Xundaq alaħidə məzgildin keyin yənə birgə bolunglar. Bolmisa, özünglarni tutuwalalmaydioqanliqninglardin Xəytan silərnə azdurux pursitini tepixi mumkin.■ ⁶ Əmma mundaq deyixim buyruk yolida əməs, bəlkə məsliħət

□ **7:1 «Ər ayal zatining tenigə təgmisə yahxidur»** — «ər ayal zatining tenigə təgmisə (jinsiy munasiwəttə birgə bolux, yaki toy kılixni kərsitidu) yahxi ixtur» degən sözlər toqruluk; — Əħwaloqa qarışanda Korintliklar arisida: «Toy kılmay, pəkət Rəbning hizmitidə bolux yahxi» yaki «Ərayallıq jinsiy munasiwiti yahxi əməs, jinsiy munasiwət ötküzülmisun, kəprək dua-tilawətkə berilisun» degəndək gəplər tarqaloqan boluxi mumkin. Pawlus bu yərdə muxu məsililər toqruluk səzliməkqi. □ **7:3 «ər ayaliqqa nisbətən ərlük məjburiyyətini ada kılsun, ayalmu erigə nisbətən ayallıq məjburiyyətini ada kılsun»** — «ərlük məjburiyyəti», «ayallıq məjburiyyəti» jinsiy həklikni öz iqiğə alidu, əlwəttə. ■ **7:3** 1Pet. 3:7. ■ **7:5** Yo. 2:16.

yolididur. □ 7 Əmdi mən barlik adəmlərnin mənə oxşax *boytak* boluxini halayttim; lekin bu ixta Hudaning həmmə adəmgə bərgən öz iltpati bar; birsi undak, yənə birsi bundak. □ ■ 8 Əmma mən jorisiz tənha yaxioanlar wə tullaroqa xuni eytimənki, məndək tənha turiwərsə yahxi bolidu; □ 9 əmma əzünqlarni tutuwalalmisanglar, nikahlininglar; çünki *ixk* otida keygəndin kərə nikahlik boləan yahxi. ■

10 Əmma nikahlanəanlaroqa kəlsək, ularoqa mən xuni tapilaymənki, — (bu əməliyətə mening tapilioqinim əməs, yənila Rəbningki),

□ **7:6 «Əmma mundak deyixim buyruk yolida əməs»** — bu ayəttiki «deyixim»ni bəzi alimlar «wəqitlik ayrilip turux toqrisidiki bir təklip, buyruk əməs» dəp çüxinidu, «Əmma mundak deginim buyruk yolida əməs, bəlkə məslihət yolididur» dəp təjrimə qilidu. Yənə bəzilər bizning təjrimimizdək «deginim»ni Pawlusning ər-ayallik oqruluk həzir eytkən barlik sezliri dəp qarap, «Bu deginim buyruk yolida əməs, bəlkə ruhsət yolida...» dəp təjrimə qilidu (7-ayətni kərüng). □ **7:7 «bu ixta Hudaning həmmə adəmgə bərgən öz iltpati bar»** — yəni, bala-çaqilik bolux, yaki tənha bolux. Pawlus əzi tənha bolup, pütün əmriddə ailisiz həlda Hudaning hizmitiddə boləan. ■ **7:7** Mat. 19:12; Ros. 26:29; 1Kor. 12:11. □ **7:8 «Əmma mən jorisiz tənha yaxioanlar wə tullaroqa xuni eytimənki...»** — muxu ayəttiki «jorisiz tənha yaxioanlar» degən sөz grek tilida öz jorisidin (məyli ərdin, məyli ayaldin, əlüm tərripidin yaki qanun tərripidin) ajrixip kətkənlərnə kərsitidu, wə xundakla toy qilmioanlarnimu öz iqiğə alidu. ■ **7:9** 1Tim. 5:14.

ayal eridin ajraxmisun □ ■ 11 (amma u ajraxkan bolsa, u tənha etsun, yaki eri bilən yarixiwalsun); wə ərmu ayalini qoyup bərmisun. 12 Qaloqanliringlaroqa kəlsək, mən xuni eytimənki (bu Rəbning eytkini əməs), qerindaxning etikadsiz ayali bolsa wə ayali uning bilən turuwerixkə razi bolsa, u uni qoyup bərmisun; □ 13 *etikadqi* ayalning etikadsiz eri bolsa wə eri uning bilən turuwerixkə razi bolsa, u eridin ajrixip kətmisun. 14 Qünki etikadsiz ər bolsa etikad qiloqan ayalda pak dəp həsablınıdu; etikadsiz ayal bolsa *etikad qiloqan* qerindaxta pak dəp həsablınıdu; bolmisa, pərzəntliringlar haramdin boləqan bolatti; əmma ular əmdi pak boldi. □ 15 Ləkin etikadsiz boləqan tərəpning kətküsi bolsa, u ajrixip kətsun;

□ 7:10 «**Əmma nikahlanəqanlaroqa kəlsək, ularoqa mən xuni tapilaymənki, — (bu əməliyəttə mening tapilioqinim əməs, yənila Rəbningki)...**» — Pawlus əz təlimini Rəb Əysaning yər yüzidə turəqan waqtidiki təlimidin ayriwetidu. Bu ix toqruluk wə omumən bu bab üstidə «qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ 7:10 Mal. 2:14; Mat. 5:32; 19:9; Mar. 10:11; Luqa 16:18. □ 7:12 «**Qaloqanliringlaroqa kəlsək, mən xuni eytimənki (bu Rəbning eytkini əməs), ...**» — Rəb Əysa yər yüzidə boləqinida bu ixlar toqruluk təlim bərmigənidi. □ 7:14 «**Qünki etikadsiz ər bolsa etikad qiloqan ayalda pak dəp həsablınıdu; etikadsiz ayal bolsa etikad qiloqan qerindaxta pak dəp həsablınıdu; bolmisa, pərzəntliringlar haramdin boləqan bolatti; əmma ular əmdi pak boldi**» — bu ayətkə qarəqanda, Korinttiki bəzilər «etikadqi ər yaki ayalning jorisi Əysa Məsihkə etikad qilmioqan bolsa undaqta ularning nikahi buləqanəqan bolidu, xunga ular ajrixixi kərək, xundakla baliliri «haram»din boləqan bolidu» dəp qaraydu. Bundak kəzkarax hata.

bundak əhwallarda kerindax aka-ukilar, hədəsingillar *nikah məjburiyitigə* baqlinip qaloqan bolmaydu; kandaqla bolmisun Huda bizni inaq-hatirjəmliktə yaxaxka qaqiroqandur. □

16 Əy *etiqadqi* ayal, eringni *etiqad kildurup* kutulduralaydioqanliqingni nədin bilisən? Əy *etiqadqi* ər, hotunungni *etiqad kildurup* kutulduralaydioqanliqingni nədin bilisən? □ ■

Etiqad yolioqa qaqiriloqan wakittiki salahiyəttə turiweringlar

17 Halbuki, Rəb hər kaysimizoqa kandaq təkسيم qiloqan bolsa, kandaq haləttə qaqiroqan bolsa, u xuningda mengiwərsun; mən həmmə jamaətlərdə xundak yolyorukni tapilaymən.

18 Birsı sünnetlik haləttə qaqirildimu? U kayta sünnettsiz qilinmisun; birsi sünnettsiz haləttə

□ 7:15 «**lekin etiqadsiz bolqan tərəpning kətküsi bolsa, u ajrixip kətsun; bundak əhwallarda kerindax ... nikah məjburiyitigə baqlinip qaloqan bolmaydu; kandaqla bolmisun Huda bizni inaq-hatirjəmliktə yaxaxka qaqiroqandur**» — bu muhim ayət toqruluk «qoxumqə səz»imizni kerüng. □ 7:16 «**Əy etiqadqi ayal, eringni etiqad kildurup kutulduralaydioqanliqingni nədin bilisən? Əy etiqadqi ər, hotunungni etiqad kildurup kutulduralaydioqanliqingni nədin bilisən?**» — bizningqə

Pawlus muxu yərdə, ixənmigən jora nikahtin ajraxmaqci bolqan bolsa, uni etiqad kildurup kutquzux pəqət Hudaningla qilidioqan ixidur, biz ajiz bəndilərnin qilidioqan ixı əməs, xunga (jorisining kətküsi bolsa) uni ərkinlikkə koyuwərgin, deməqci. «Qoxumqə səz»imizni yənə kerüng. ■ 7:16 1Pet. 3:1.

qakirildimu? U əmdi sünnət kılınmisun. □
 19 Sünnətlik bolux heqnərsə hesablanmas, sünnətsiz boluxmu heqnərsə hesablanmas; *hesab bolidioqini* Hudaning əmrlirigə əməl kılıxtin ibarəttur. 20 Hərkim kaysi haləttə qakiriləqan bolsa, xu haləttə kalsun. □ ■ 21 Sən qakiriləqanda kul halitidə idingmu? Uning bilən karing bolmisun; ləkin əgər hərlük pürsiti kəlsə, uni kəlungdin bərmə. 22 Qünki Rəbtə qakiriləqan kul bolsa Rəbning hər adimidur; uningə ohxax, qakirilip hər boləquqimu Məsihning kulidur. 23 Silər qong bədəl bilən setiwelindinglar; insanlarəqa kul bolmanglar. ■ 24 I kərindaxlar, hərbinglar kaysi haləttə qakiriləqan bolsanglar, xu haləttə Huda bilən billə turunglar.

Tənha yaxax

25 Əmma nikahlanmioqanlar toqruluk Rəbdin buyruk tapxuruwalmidim; xundaktimu Rəbdin boləqan rəhim-xəpkətkə muyəssər boləqanlikim üqün sadik adəm süpitidə öz pikrimni eytimən.

□ **7:18 «Birsi sünnətlik haləttə qakirildimu? U kayta sünnətsiz kılınmisun»** — bəzi Yəhudiylar məlum səwəblərdin sünnitidin hijil bolup, «yat əllərdək bolay» dəp, əzini «sünnətsiz» kərsətməkqi bolup birhil operatsiyəni kılduratti.

□ **7:20 «Hərkim kaysi haləttə qakiriləqan bolsa, xu haləttə kalsun»** — «kaysi haləttə qakiriləqan bolsa...» grek tilidə «kandək qakiriləqanliqi bolsa...» deyilidu. Demək, Huda hər birimizni Məsihgə qakiroqinida, əhwal-halitimizni bilip, u halitimizni Uning yolida ixlətməkqi bolidu. ■ **7:20** Əf. 4:1; Fil. 1:27; Kol. 1:10; 1Tes. 2:12. ■ **7:23** 1Kor. 6:20; İbr. 9:12; 1Pet. 1:18.

□ 26 Əm̄di h̄azirki k̄iyinqilikka k̄arioqanda, ər kixining xu *tənha* h̄aləttə boluxini yahxi ix dəymən. □ 27 Ayaloqa baolanoqan bolsang, undakta, uning bilən ajrixixni oylima; ayalingdin ajrixip kəttinqmu? Undakta yənə öylinixni oylima. 28 Lekin öylənsəng, sən gunah k̄iloqan bolmaysən; wə nikahlanmioqanlar nikahlansa, ularmu gunah k̄iloqan bolmaydu. Əmma xundak k̄ilsa ular jismaniy jəhəttə japaqa uqraydu; mening siləрни uningdin haliy k̄iloqum bar. □ 29 Əmma xuni degüm barki, i k̄erindaxlar — wak̄it k̄iskidur. Xunga ayallik bolqanlar ayalsizlardək bolsun; □ 30 matəm tutqanlar matəm tutmioqanlardək bolsun; bəht-huxallikta bolqanlar bəht-huxallikta bolmioqanlardək bolsun; mal-

□ 7:25 «... **nikahlanmioqanlar toqruluk Rəbdin buyruk tapxuruwalmidim...**» — muxu yərdə «nikahlanmioqanlar» bolsa h̄eqqaqan jinsiy munasiwət ət̄küzüp bakmioqan pak yigit yaki pak k̄izlarni k̄ersitidu, dəp k̄araymiz. Bəzi alimlar bu s̄ez pəkət k̄izlarni k̄ersitidu, dəp k̄araydu. Əm̄di 36-ayətkə k̄araydioqan bolsak, bu ayət h̄əm yigitlərnimu h̄əm k̄izlərnimu k̄ersitidioqanlikini bayqaymiz. □ 7:26 «**əmdi h̄azirki k̄iyinqilikka k̄arioqanda...**» — Pawlus muxu h̄ətni yazoqan wak̄itta Rim imperiyəsi boyiqə k̄ep sandiki ixəngüqilər zor ziyankəxlikkə uqrawatatti. □ 7:28 «**Əmma xundak k̄ilsa ular jismaniy jəhəttə japaqa uqraydu**» — Pawlusning bu s̄əzi, h̄ər bir ər-ayalliktiki normal munasiwəttə bolqan muxək̄kət-japalar, egiz-pəsliklər toqruluk eytilidu, dəp k̄araymiz. Uning üstigə axu dəwrdiki ziyankəxlik astidimu ər-ayallarning bir-birigə bolqan muhəbbiti üqün, bir-birini eq̄irqiliktin ayax üqün tartqan dərd-ələmliri tehimu eq̄ir boluxi mumkin idi. □ 7:29 «**wak̄it k̄iskidur. Xunga ayallik bolqanlar ayalsizlardək bolsun...**» — 31-ayəttiki izahatni k̄erüng.

mülük setiwaloʻanlar mal-mülüksizlardək bolsun; ³¹ bu dunyadiki bayliklardin bəhrimən boləanlar dunyani əzining təəllukati dəp bilmisun; qünki bu dunyadiki həzirki hələt ətüp ketidu. □ ■ ³² Əmma silərninğ ətəmsiz boluxunğlarni halaymən. Ayalsiz kixi bolsa Rəbning ixlirini oylaydu, kandaq kilip Rəbni hursən kilixning ətəmidə bolidu. ■ ³³ Əmma ayallik kixi kandaq kilip ayalini hursən kilix üqün bu dunyadiki ixlarning ətəmidə bolidu; ³⁴ Yənə kelip ayal wə nikaħlanmioʻan kizning otturisida pərk bar; nikaħlanmioʻan kiz bolsa Rəbning ixlirining, kandaq kilip həm təndə həm roħta pak-mukəddəs boluxning ətəmidə bolidu; əmma yatlik boləan ayal kandaq kilip erini hursən kilix üqün, bu dunyadiki ixlarning ətəmidə bolidu. ³⁵ Əmma mən bu səzni silərninğ mənprətinglarni kəzdə tutup dəwatimən; boynunğlaroʻja sirtmak selix üqün əməs, bəlki ixliringlarning güzəl boluxi, kənglünğlar bəlünmigən həlda Rəbgə berilip Uni kütüxünğlar üqün dəwatimən.

³⁶ Əmma əgər birsi niyət kiləan kizəja nisbətən

□ **7:31** «... bu dunyadiki bayliklardin bəhrimən boləanlar dunyani əzining təəllukati dəp bilmisun; qünki bu dunyadiki həzirki hələt ətüp ketidu» — «wəqit kışkidur» 29-31-ayətlərdə Pawlus ularəja barlik wəqitni, Hudaning hizmiridə bolux pirsətlirini kədirləxni dəwət kilidu. Uning asasiy mənisi, muxu dunyadiki bəht-bayliklar bizdə bolsa ulardin huzurlansak bolidu, lekin muxu aləm «bəx künlük» boləaqqa, Hudaning hizmitidə, mənggülük paydilik boləan ixləroʻja qarap mənğiximizəja toʻqra kelidu, deməkqi. ■ **7:31** Yəx. 40:6; Yaq. 1:10; 4:14; 1Pet. 1:24; 1Yuha. 2:17. ■ **7:32** 1Tim. 5:5.

muamiləmnıng durus bolmıoqan yeri bar dəp qarisa, u kız yaxlık baħaridin ətüp kətken bolsa, ikkisi ətini tutuwalalmisa, u halioqinini kılsun, u gunah kıloqan bolmaydu; ular nikah kılsun. □ ³⁷ Birak, birsi öz kenglidə mukim turup, heqkandak ixk besimi astida bolmay, bəlki öz iradisini baxkurup, kenglidə niyət kıloqan kızini əmrigə almaslikni qarar kıloqan bolsa, yahxi kıloqan bolidu. ³⁸ Kıskisi, ɵyləngənnıng ɵylənginimu yahxi ix, ɵylənmigənnıng ɵylənmiginimu tehimu yahxi ix.

³⁹ Eri ħayat qaşda ayali unıgoqa başlanşandur; əmma eri ɵlümdə uhlioqan bolsa, u halioqan kixigə (pəket Rəbdə, əlwəttə)

□ **7:36 «Əgər birsi niyət kıloqan kızoqa nisbətən muamiləmnıng durus bolmıoqan yeri bar dəp qarisa...»** — «niyət kılınoqan kızi» degənnıng baxqa bir qūxəncisi «wədiləxkən kızi». İxkılıp, bu ayət boyiqə, toy kılmıoqan ər kixi kenglidə bir kızni oylaydu. Kızoqa «muamiləmnıng durus bolmıoqan yeri bar» degənlik bəlkim: (1) kızoqa bolşan ixkını sez yaki ħeriket bilən bildürüxtin ətini tutuwalalmaslik, lekin unıgoqa tehi enik wədə kılmaslik, xundakla kızni kıynax; yaki (2) kızoqa wədə bərgəndin keyin yənə ikkilinip waqtını kəynigə sürüx, xundakla kızni kıynax; yaki (3) toynıng waqtını bekitkən bolsimu, ular toy waqtını kütüxkə ɵzlrini tutuwalalmisa, toynı baldurraq kılsa bolidu. Kıskisi, oşul balılarning kızlarning seygüsi yaki ħessiyatlırı bilən oynixixioqa ħərgiz bolmaydu. Toluk ayətnıng baxqa birhil tərjimisi: «Əmma əgər birsi ətini tənħalıkişoqa qarap namuwapıq yürşən bolsa, yaxlık baħaridin ətüp kətken bolsa, ətini tutuwalalmisa, u halioqiniqə kılsun, u gunah kıloqan bolmaydu; ular nikah kılsun» yənə baxqa tərjimilirimu bar; «koşumqə sez»imizni kərüşg.

nikahlinixka erkin bolidu. □ ■ 40 Lekin qariximqə u tul qalsa, tehimu bəhtlik bolidu; məndimu Hudaning Rohi bar, dəp ixinimən! □ ■

8

Butlaroqa ataloqan taamlar

¹ Əmdi «butlaroqa atap nəzir qilinoqan taamlar» məsilisigə keləyli. «Həmmimizdə bilim bar» dəp bilimiz. Hox, biraq bilim bolsa adəmni kərənglitidu; mehır-muhəbbət bolsa adəmni quridu. □ ² «Mening bilimim bar» dəp

□ **7:39 «Eri əlümdə uhlioqan bolsa»** — muxu səz, əlöp kətkənlikni kərsitidu. Təwrat-Injil boyiqə etiqadqilaroqa nisbətən əlüx pəkət waqitlik uhlax, halas. «**u halioqan kixigə (pəkət Rəbdə, əlwəttə) nikahlinixka erkin bolidu**» — «pəkət Rəbdə (nikahlınsun)» — (1) pəkət etiqadqioqa nikahlınsun; (2) Rəbning xəhsiy yolyoruqi bilən nikahlınsun, degən ikki mənini əz iqigə elixi mumkin. ■ **7:39** Rim. 7:2. □ **7:40 «məndimu Hudaning Rohi bar, dəp ixinimən!»** — bu kinayilik səz. Korint xəhıridiki jamaəttiki bəzi adəmlər əzlırini «pəyoəmbər» həsablap, Pawlusning səzlırini qobil qılmaytti (14:36, 37ni kərüng). ■ **7:40** 1Tes. 4:8. □ **8:1**

«**Əmdi «butlaroqa atap nəzir qilinoqan taamlar» məsilisigə keləyli**» — Korint xəhıridikilərnıng kəpinqisi bolsa butpərəs bolup, ular butlaroqa qokunux üqün butqa atap nəzir qilinoqan gəxni yəytti. Korintliklarning toy wə baxqa murasimlırimu buthanılarda ətküzülüp, butqa atap nəzir qilinoqan gəxlər dastıhanoqa qoyulatti. U qaoqlarda bundak gəxni yeyix-yeməslik yaki buthanıda ətküzülgən murasimlaroqa katnıxıx-qatnaxmaslık etiqadqılar üqün qong bir məsilə bolıqan. «**mehır-muhəbbət bolsa adəmni quridu**» — «rohıy qurux» («adəmni qurux») toqruluk «Rimliklaroqa»diki kirix səz»imızı kərüng.

hesabliqan kixi, əməliyəttə heqnemini tehi bilixkə tegixlik dərijidə bilmigən bolidu. □ ³ Əmma Hudani səygən kixi bolsa, u Uning tərripidin tonulidu. □

⁴ Hox, əmdi «butlaroqa atap nəzir qilinoqan taamlar» toqruluk — bizgə məlumki, «Jahanda but degən heqnemə hesablanmaydu», wə «birla Hudadin baxka heq ilah yoktur». □ ■

⁵ Gərqə nuroqun atalmix ilahlar bar bolsimu — məyli ular zeminda yaki asmanda turidu dəp qarilixidin kət'iynezər (dərwekə «ilahlar» kəp, wə «rəb»lər kəptur) ⁶ birək biz üqün pəkətlə bir Huda, yəni Ata bardur. Uningdin barlik məwjudatlar apiridə boləqan, bizmu Uning üqün məwjut boləqanmiz; *xuningdək*, birla Rəb, yəni Əysa Məsih bardur. Pütkül məwjudatlar U arkilik məwjut, bizmu U arkilik həyatmiz. ■

⁷ Əmma bundək bilim həmmimizdə tehi yoktur; tehi butlaroqa kəndürülginidin halas bolmioqan bəzi *ixəngüqilər* bolsa muxundək taamlarni «butka atap nəzir qilinoqan» dəp bilip yəydu;

□ **8:2** «**Mening bilimim bar**» dəp hesabliqan kixi, əməliyəttə heqnemini tehi bilixkə tegixlik dərijidə bilmigən bolidu» — bu əjayib bayan toqruluk «qoxumqə sez»imizni kəring. □ **8:3** «**Əmma Hudani səygən kixi bolsa, u Uning tərripidin tonulidu**» — «Huda tərripidin tonulidu» — bəlkim, Huda uni bilip «bu kixi Mening adimim» dəp etirap qilidu, deməkqi. □ **8:4** «**«Jahanda but degən heqnemə hesablanmaydu» wə «birla Hudadin baxka heq ilah yoktur»**» — 1-ayəttiki «həmmimizdə bilim bar», «bu dunyada but degən heqnərsə əməs» wə «Hudadin baxka heq ilah yoktur» bəlkim bu Korint jamaitidikilər əzlrining xuaridək daim eytidioqan sözlər idi. ■ **8:4** Qan. 4:39; Rim. 14:14; 1Kor. 10:19; Əf. 4:6. ■ **8:6** Mal. 2:10; Yh. 13:13; 1Kor. 12:3; Əf. 4:6; Fil. 2:11.

xundaqla ularning wijdani ajiz boloaqqa, buloanoqan bolidu. ■ ⁸ Əməliyəttə taamlarning əzliri bizni Huda bilən yaraxturalmaydu; yemisək bizning kəmçilikimiz hesablanmaydu, yegən bolsaq artuqçilikmu hesablanmaydu. ■ ⁹ Birəq hərhalda yeyix ərkinlikinglarning ajizlaroqa putlikaxang bolmasliqioqa kəngül koyunglar. ■ ¹⁰ Qünki ajiz bir bəndə bilimi bar boləqan sening buthanidiki dastihanda olturup yegənlikingni kərsə, undaқта u öz ajiz wijdanioqa qarxi halda butlaroqa atap nəzir qilinoqan taamlarni yeyixkə «kurulup küqəytilidioqan» bolmamdu? □ ¹¹ Xuning bilən Məsih uning nijati üqün əlgən, sening qerindixing boləqan bu ajiz bəndə sening

■ **8:7** 1Kor. 10:28. ■ **8:8** Rim. 14:17. ■ **8:9** Gal. 5:13.

□ **8:10** «Qünki ajiz bir bəndə bilimi bar boləqan sening buthanidiki dastihanda olturup yegənlikingni kərsə, undaқта u öz ajiz wijdanioqa qarxi halda butlaroqa atap nəzir qilinoqan taamlarni yeyixkə «kurulup küqəytilidioqan» bolmamdu?» — bu ayət toqruluk ikki eoqiz gəp qilix kerək. Birinqi, kona zamanlarda kəp buthanilaroqa munasiwətlilik «axhanilar», «restoranlar» bar idi. Məqsiti butpərəslik əməs, bəlkim pəkət payda kərüxtin ibarət idi. Əmma satқан taamlarning kəpinqisi bəlkim həlkələr xu buthanida butlaroqa atap qiloqan nərsilər boluxi mumkin idi. Xuning bilən bir waqıtta nuroqun kixilər bundaq taamni yeyixning əzini «sawabliq ix», «tələyliq ix» dəp qarixi mumkin. Ikkinqi, Pawlusning «uning wijdani... **«kurulup küqəytilidioqan»** degən səzi kinayilik gəp. Məzkur səzni yukiriki «muħəbbət (**adəmni, yəni adəmning roħini**) **quridu**» degən səz bilən selixturiximiz kerək. «Muħəbbətning quruxi»ning nətijisi yahxi, əlwəttə; ləkin muxu ayəttə «bilimi bar» adəmning hərəkiti ajiz qerindixini öz wijdanioqa hilapliq qilixkə «qurup küqəytidu».

biliming wəjidin halak bolidu.■

¹² Xu yol bilən kerindaxlaroqa ziyan yetküzüp gunah qilib, ularning ajiz wijdanini zəhimləndürüp, Məsihkə qarxi gunah qiliwatisilər. ¹³ Xunga, əgər birər taam öz kerindiximni yikitidioğan qiltak bolsa, kerindiximni yikitmaslikim üçün mən mənggügiqə gəxni kət'iy yeməymən.■

9

Pawlusning kəp rosulluq həq-hoquqlirini ixlətməsliki

¹ Mən ərkin əməsmu? Mən rosul əməsmu? Mən Rəbbimiz Əysa Məsihni kərgən əməsmu? Silər özünqlar mening Rəbdə boləğan əjrim əməsmu?□ ■ ² Əgər baxkilaroqa nisbətən rosul dəp hesablanmisam, mən həq bolmiəlanda silərgə rosul boldum; çünki özünqlar Rəbdə mening rosul boləğanlikimni təstiklioğan məhürdursilər.

³ Meni sürüxtə kılməqçi boləğanlaroqa boləğan jawabim mundaq: —□ ⁴ Bizlərning yəp-iqixkə

■ **8:11** Rim. 14:15. ■ **8:13** Rim. 14:21; 2Kor. 11:29. □ **9:1** «Mən ərkin əməsmu? Mən rosul əməsmu? Mən Rəbbimiz Əysa Məsihni kərgən əməsmu? Silər özünqlar mening Rəbdə boləğan əjrim əməsmu?» — Pawlus bu babta bəzi adəmlərnin uningə «uni qil, buni qil» deyixigə «mən ərkin adəm» dəp jawab beridu. ■ **9:1** Ros. 9:3,17; 22:14,18; 23:11; 1Kor. 4:15; 15:8; 2Kor. 12:2. □ **9:3** «Meni sürüxtə kılməqçi boləğanlar...» — bu söz Korint jamaitidə, Pawlus həqiqiy rosul əməs, dəp yürəgən bəzi adəmlərnə kərsitidu.

hokukimiz bar emasmu? □ ■ 5 Bizning baxka rosullar, Rəbning Öz iniliri wə Kefasning qiloinidək, etikadqi bir singilni əmrimizgə elip səpərdə həmrah kilip yürux həkkimiz yokmu? □ ■ 6 Əjəba, pəkət Barnabas bilən meningla əmgək kilmaslikka hokukimiz yokmu? 7 Kim hirajətni əzi tələp *askər bolup* jənggə qikidu? Kim üzümzar bina kilip uning mewisidin yeməydu? Kaysi pada bakkuqi padining sütidin iqməydu? ■ 8 Bu degənlirim pəkət insaniy kəzkarax boyiqə eytiloqanmu? Təwrat-kanunning əzidimu ohxax deyilgən emasmu?! 9 Qünki Musoqa quxürülgən qanunda: «Haman təpkən öküzning aozioqa kəxək salma» dəp pütülgəndur. Huda öküzlərgila keyüngənmu, □ ■ 10 yaki buni pəkət bizləni dəp eytkanmu? Xübhisizki, bu sözlər bizlər üqün pütülgəndur; xuning üqün yər həydigüqi ümidtə həydixigə tegixlik, xundakla haman təpküqimu hosuldin bəhrimən bolux

□ 9:4 «**Bizləning yəp-iqixkə hokukimiz bar emasmu?**» — rosullar hux həwəрни tarkitix hizmitigə alahidə ayrilip qikqaqqa, jamaətlərdin yemək-iqmək jəhəttə, yəni iqtisadiy jəhəttiki yardəmgə erixixkə hokukluktur. Əmma Pawlus wə hizmətdixi Barnabas Korint xəhiridə xundak hokukni ixlətmigən. Keyinki ayətləni kəring. ■ 9:4 1Kor. 9:14; 1Tes. 2:6; 2Tes. 3:9.

□ 9:5 «**Bizning baxka rosullar, Rəbning Öz iniliri wə Kefasning qiloinidək, etikadqi bir singilni əmrimizgə elip səpərdə həmrah kilip yürux həkkimiz yokmu?**» — demək, rosullar əzliri wə bala-qakilirimu jamaətning iqtisadiy yardimigə hokukluktur. ■ 9:5 Mat. 8:14. ■ 9:7 Yh. 21:15; 1Kor. 3:6, 7, 8; 2Kor. 10:4; 1Pet. 5:2. □ 9:9 «**Haman təpkən öküzning aozioqa kəxək salma**» — «Qan.» 25:4. ■ 9:9 Qan. 25:4; 1Tim. 5:18.

ümididə ixləxkə tegixliktur. □ 11 Biz silərgə rohiy bəht-bərikətlərnə terip, silərdin maddiy jəhəttin yiqiwalsak bu qəktin exip kətkənlik bolamdu? ■ 12 Baxkə *hizmətqilər* silərdə muxu həkukni ixlətkən yərdə, biz xundak kilsak tehimu bolidiou? Əmma Məsihning hux həwirigə heq tosalou bolmisun dəp, biz bu həkukni heqqaqan ixlitip bakmiduk; əksiqə, hərəkəndak ixlaroʻga qidap keliwatimiz.

□ ■ 13 Ibadəthanidiki mukəddəs ixlar üqün ixligüqilərnə ibadəthanioʻga ataloqan hədiyələrdin yəydiqanlikini, kurbangahta hizmət kiliwatqanlarning kurbanliklardin ülüxini alidiqanlikini bilməmsilər? ■

14 Xuningoʻga ohxax, Rəb hux həwərnə jakarliouqilarning jeni hux həwərdin bekihsun dəp bekitkəndur. □ ■

15 Əmma mən bolsam bu həkuklarning heqkaysisini ixlitip bakmidim. Həm hazirmu muxu həkuktin padilinay dəp muxularni yeziwatkinim yok! Qünki mən

□ 9:10 «Xuning üqün yər həydidigüqi ümidtə həydidixigə tegixlik, xundakla haman təpküqimu həsuldin bəhrimən bolux ümididə ixləxkə tegixliktur» — «Am.» 9:13. ■ 9:11

Rim. 15:27; Gal. 6:6. □ 9:12 «... Məsihning hux

həwirigə heq tosalou bolmisun dəp, biz bu həkukni heqqaqan ixlitip bakmiduk; əksiqə, hərəkəndak ixlaroʻga qidap keliwatimiz» — qəlitə yeri xuki, bəzilər «Pawlus wə Barnabas həkikiy rosullar əməs, qünki ular bizdin pul **sorap bakmioqan!**» degən. ■ 9:12 Ros. 20:33; 2Kor. 11:9; 12:13. ■ 9:13 Qan. 18:1. □ 9:14 «... **Hux həwərnə jakarliouqilarning jeni hux həwərdin bekihsun**» — demək, hux həwərnə qobul qilqanlar tərpidin qamdalsun. ■ 9:14

Law. 19:13; Qan. 24:14; 25:4; Mat. 10:10; Luqa 10:7; 1Tim. 5:18.

baxkilarning meni bu pəhirlinidioqanlirimdin məhrum kılöinidin kərə ölginim tüzük! □

¹⁶ Qünki mening hux həwərnı jakarlıxımda pəhirləngüdək ıx yok; qünki unıng məjburiyiti meni besip turıdu; hux həwərnı jakarlımısam həlımoqa way! ¹⁷ Qünki əgər unı halıs kılсам, bunıngdin manga in'am bolıdu; əmma öz ihtıyarım bilən bolmısa, bu pəkət mening oqıdarlık burqını ada kılöinim bolıdu, halas.

¹⁸ Xundak ikən, mening in'amım zadı nemə bolıdu? Mening in'amım dəl xuki, hux həwər jakarlıoqınımda mən hux həwərgə kixılərnı həksız erıxtürımən — demək, in'amım hux həwər yətküzüxtiki tegıxlık *hək elix* həokuklırimni həq ıxlətməslikımdın ıbarəttur.

¹⁹ Qünki həmmə adəmning ilkidın ərkin bolup, özümni kəpquıkkə kul kıldım; xu yol bilən tehımu kəprək adəmlərnı kayıl kılıp kutkuzsam dəymən. ²⁰ Yəhudıyları nisbətən Yəhudıyoqa ohxax boldum; Təwrat kənuni astıda turoqanları kayıl kılıp kutkuzux üqün (Təwrat kənuni astıda turoqan bolmısammu) Təwrat kənuni astıda turoqanlaroqa nisbətən Təwrat kənuni astıda turoqanoqa ohxax boldum; ■ ²¹ Təwrat kənunıda bolmioqanları kayıl kılıp kutkuzux üqün Təwrat kənunıda bolmioqanlaroqa nisbətən (Huda aldıda kənunsız bolmay, bəlki Məshıning

□ **9:15** «mən baxkilarning meni bu pəhirlinidioqanlirimdin məhrum kılöinidin kərə ölginim tüzük!» — «bu pəhirlənginim» dəl unıng hux həwərnı həqkəndak in'am-hədiyəni qəbul kılmay jakarlıoqanlıkını kərsitidu. ■ **9:20** Ros. 16:3; 18:18; 21:23.

kanunioqa boysunuxum bilən) mən Təwrat kanunida bolmioqanlaroqa ohxax boldum; □ ■ 22 ajizlarni qayil qilib kutkuzux üçün ajizlaroqa özüm ajizdək boldum; mumkin kədər kəprək adəmni kutkuzux üçün mən hərқандақ adəmgə qarita xundak adəm boldum. □ ■ 23 Özümning hux həwərdin nesiwəm boluxi üçün uni dəp həmmə ixni qilimən.

24 Bəyqigə qüxkənlərninğ həmmisi yügürixidu, əmma pəkət birila mukapatqa erixidioqinini bilməmsilər? Oqəlibə qazinix üçün yügüringlar. ■ 25 Musabikiđə elixquqilarning həmmisi özini hər jəhəttin tizginləydu; ular pəkət bir qirip ketidioqan tajoqa erixix üçün xundak qilidu, əmma biz bolsak qirimas taj üçün xundak qilimiz. □ ■ 26 Xunga mən nixansiz adəmdək yügürüwatmaymən; muxt

□ **9:21 «Təwrat kanunida bolmioqanlar»** — demək, Yəhudi y əməslər. Ular Təwrat kanunini bilməydu yaki uni etirap qilmioqanlardur. **«Məsihning kanuni»** — Muqəddəs Rohta yaxap «Pərwərdigar Hudayingni pütin qəlbing bilən, pütin jening bilən wə pütin küqünq bilən səygin» wə «koxnangni özünqni səyqəndək səygin» degəndin ibarət, əlwəttə. ■ **9:21 Gal. 2:3.** □ **9:22 «ajizlarni qayil qilib kutkuzux üçün ajizlaroqa özüm ajizdək boldum»** — «ajizlar» bəlkim Huda toqrisidiki bilimni tonup yətmigənliktin wijdani asanla azablinidioqan etiqadqilarni, yaki etiqadi küqlük əməslərni kərsitidu. ■ **9:22 Rim. 15:1; 1Kor. 10:33; Gal. 6:1.** ■ **9:24 Gal. 2:2; 5:7; Fil. 2:16; 2Tim. 4:7; Ibr. 6:18.** □ **9:25 «Musabikiđə elixquqilarning həmmisi özini hər jəhəttin tizginləydu; ular pəkət bir qirip ketidioqan tajoqa erixix üçün xundak qilidu...»** — əslidiki «Olimpiya»diki oqaliblar yopurmaq-güllərdin yasaloqan tajoqa erixətti. ■ **9:25 2Tim. 2:4; 4:7,8; 1Pet. 4:1; 5:4.**

atsam hawaoqa atidioqan adəmdək bolmaymən.
 27 Uning ornioqa mən öz tenimni urup özümgə kəndürüp, uni özümgə kul qilimən; undaq qilmioqanda, baxqilaroqa təlim jakarlap turup özüm layaqətlik bolmay qelixim mumkin.

10

Israillarning Misirdin qikip, qəl-bayawandin otkəndiki wəqələrdin sawaq eliximiz kerək

1 Qünki, i qerindaxlar, mən silərninɡ ata-bowilirimizning həmmisining bulut astida yürgənlikidin wə həmmisining dengizdin otip mangoqanlikidin həwərsiz yürüxünlarni halimaymən;■ 2 ularning həmmisi bulutta həm dengizda Musaning *yetəkqilikigə* qəməldürülgən;□ ■ 3 ularning həmmisi ohxax rohiy taamni yegən,■ 4 həmmisi ohxax rohiy iqimlikni iqqən; qünki ular əzlrigə *həmrah bolup* əgixip yürgən rohiy uyultaxtin iqətti (əməliyəttə, muxu uyultax Məsihning Əzi idi);■ 5 xundaktimu, Huda ularning kəpinqisidin razi

■ **10:1** Mis. 13:21; 14:22; Qəl. 9:18; Qan. 1:33; Yə. 4:23; Nəh. 9:12,19; Zəb. 78:13,14; 105:39. □ **10:2** «ularning (silərninɡ ata-bowiliringlar, 1-ayətni kərüng) həmmisi bulutta həm dengizda Musaning yetəkqilikigə qəməldürülgən» — muxu

(1-2-ayəttə hatiriləngən) wəqələrnə tehimu yahxi qüxinix üqün «Misirdin qikix» 14-babni kərüng. «Musa» Musa pəyoqəmbər, əlwəttə. Muxu muhım ayət üstidə wə bu babtiki baxqa misallar toqruluk «qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ **10:2** Mis. 13:20-22; 14:19, 20. ■ **10:3** Mis. 16:15. ■ **10:4** Mis. 17:6; Qəl. 20:11; Zəb. 78:15-16

bolmishanidi; qünki «Ularning jäsätliri qel-bayawanda qeqilip qaloqan». □ ■

⁶ Əmma bu ixlar ularning bexioqa bizlergə sawaq-bexarət bolsun üqün qüxkənidi; buningdin məxsət, bizning ularning yaman ixlaroqa həwəs kılöinidək həwəs kılmaslikimiz üqündür. ■ ⁷ Silər yənə ularning bəzilirigə ohxax butka qokunidoqanlardin bolmanglar; bular toqruluk: «Həlk yəp-iqixkə olturdi, andin kəyp-sapaqa turdi» dəp pütülgən. □ ■

⁸ Biz yənə ularning bəzilirining buzukqilik kılöinidək buzukqilik kılmayli; qünki xu wəjidin ulardin yigirmə üq ming kixi bir kündila öldi. □ ■ ⁹ Yənə ularning bəzilirining Məsihni sinoqinidək Məsihni sinimayli; qünki xu səwəbtin ular yılanlar qeqixi bilən həlak boldi. □ ■ ¹⁰ Yənə ularning bəziliri aqrinöandək aqrinip qaxximanglar — nətijidə, ular

□ **10:5 «Ularning jäsätliri qel-bayawanda qeqilip qaloqan»** — «Qel.» 14:16, 32. ■ **10:5** Qel. 26:65. ■ **10:6** Qel. 11:4,33; Zəb. 106:14. □ **10:7 «Həlk yəp-iqixkə olturdi, andin kəyp-sapaqa turdi»** — muxu yərdiki «kəyp-sapa» bəlkim butpərəslik həm uningə baqıanoqan xəhwaniyətni kərsitidu. «Pütülgən» — «Mukəddəs Kitabta pütülgən», əlwəttə («Mis.» 32:6). ■ **10:7** Mis. 32:6. □ **10:8 «Biz yənə ularning bəzilirining buzukqilik kılöinidək buzukqilik kılmayli; qünki xu wəjidin ulardin yigirmə üq ming kixi bir kündila öldi»** — bu wəqə «Qel.» 25:1-9də haritiləngən. ■ **10:8** Qel. 25:1, 9; Zəb. 106:28-29. □ **10:9 «Yənə ularning bəzilirining Məsihni sinoqinidək Məsihni sinimayli; qünki xu səwəbtin ular yılanlar qeqixi bilən həlak boldi»** — «Qel.» 21:1-9ni kəring. ■ **10:9** Qel. 21:5; Zəb. 106:14

jan aloquqi *pərixta* tərpidin oltürüldi. □ ■

11 Əmdi bu wəqələarning həmmisi ularning bexioqa bexarətlik misallar süpitidə qüxkən wə ahirki zamanlar beximizoqa keliwatқан bizləarning ulardin sawaq-ibrət eliximiz üçün hatiriləngənidi. □ ■

12 Xuning bilən «Mən *etikadta* qing tirəp turmaqtimən» degən kixi özining yikilip ketixidin həzi bolsun!

13 Silər duq kəlgən sinaklarınig həmmisigə baxқа adəmlərmu ohxax duq kəlgən. Wə

Huda bolsa wədisidə turəuqidur, U silərni kətürəlmigüdək sinaklaroqa uqratmaydu, bəlki sinak bexinglaroqa qüxkəndə, xuning bilən təng uningdin ətüp kütulux yolini yaritip beridu; silər xuning bilən uningə bərdaxlık beridioğan bolisilər. □ ■

14 Xu səwəbtin, səyümlüklirim, butpərəsliktin keqinglar!

15 Silərni əkil-hoxi jayida kixilər dəp qarap xuni eytiwatimən; səzligənlirimni baħalap bekinglar: — 16 Biz bərikətlik bolsun dəp tiligən, bərikətlik jamdiki xarabni iqkinimiz,

□ **10:10** «Yənə ularning bəziliri aqrinoqandək aqrinip kaqximanglar — nətijidə, ular jan aloquqi *pərixta* tərpidin oltürüldi» — «Qəl.» 16:41-50ni kəring. ■ **10:10**

Mis. 16:2; 17:2; Qəl. 14:36; Zəb. 106:25-26 □ **10:11**

«bu wəqələarning həmmisi ularning bexioqa bexarətlik misallar süpitidə qüxkən» — «bexarətlik misallar»: «kox-umqə səz»imzidə biz bu bab toqruluk səzliginimizdə bu tema toqrulukmu tohtilimiz. ■ **10:11**

Rim. 15:4; 1Kor. 9:10; Fil. 4:5; Ibr. 10:25. □ **10:13** «Silər duq kəlgən sinaklarınig həmmisigə baxқа adəmlərmu ohxax duq kəlgən» — əyni tekistə: «Silər duq kəlgən sinaklarınig heqkaysisi pütkül insaniyətke ortaq əməs» degən xəklidə ipadilididu. ■ **10:13**

1Kor. 1:8; 1Tes. 5:24; 2Pet. 2:9.

Məsihning kənidin ortaq bəhirlənginimiz əməsmu? Bizning oxutқан nanni yeginimiz, Məsihning tenidin ortaq bəhirlənginimiz əməsmu? □ ¹⁷ Biz nuroqun bolsakmu bir nan, bir təndurmiz; qünki həmmimiz xu bir nandin nesiwə alimiz. □ ■ ¹⁸ Jismaniy Israiloqa karanglar; qurbanliklarni yegənlər qurbangahqa nesipdaxlar əməsmu? ¹⁹ Əmdi nemə deməqimən? Butqa atap sunuloqan qurbanlikning birər əhmiyiti barmidu? Butning birər əhmiyiti barmidu? ■ ²⁰ Yak, birak kapirlar butlaroqa sunoqan qurbanliklarni Hudaqqa əməs, bəlki jinlaroqa ataydu. Mən silərnin jinlar bilən ortaq nesipdax boluxunglarni halimaymən. □ ■ ²¹ Rəbning jamidin wə jinlarning jamidin təng iqküqi bolsanglar bolmaydu; Rəbning dastihinioqa wə jinlarning dastihinioqa təng dahil bolsanglar bolmaydu. ²² Rəbning həsət-şəzipini kozoqiməqimizmu? Biz Uningdin küqlükmu-ya?

²³ «Həmmə nərsə həlaldur», əmma həmmə nərsə paydilik boluwərməydu; «həmmə nərsə

□ **10:16** «**bərikətlik jam**» ... «**oxutқан nan**» — «bərikətlik jam» wə «oxutқан nan» degənlər «Rəbning ziyapiti» yaki «Rəbning şizasi»din ibarəttur. «Rəbning ziyapiti» yaki «Rəbning dastihini» toqrulukmu 11:23-34ni kərüng. □ **10:17** «**Biz nuroqun bolsakmu bir nan, bir təndurmiz; qünki həmmimiz xu bir nandin nesiwə alimiz**» — baxqa birhil təjimişi: «Nan bir boləqqa, bizmu bir tən bolimiz; qünki həmmimiz bir nandin nesiwə alimiz». ■ **10:17** Rim. 12:5; 1Kor. 12:27. ■ **10:19** 1Kor. 8:4. □ **10:20** «**kapirlar butlaroqa sunoqan qurbanliklarni Hudaqqa əməs, bəlki jinlaroqa ataydu**» — «kapirlar» grek tilida «taipilər» yaki «əllər». ■ **10:20** Law. 17:7; Qan. 32:17.

halaldur», əmma həmmə nərsə adəmning *etikadini* kuralmaydu. □ ■ 24 Əmdi heqkim öz mənəpətini izdimisun, bəlki əzgilərningkini izdisun. ■ 25 Gəx bazirida setiloqan hərbi nərsini wijdaninglarni dəp olturmay, heqnemini sürüxtə qilmay yəweringlar. 26 Qünki «Jaħan wə uningoa toloqan həmmə məwjudatlar Pərwərdigaroa mənəüptur» *dəp pütülgən*. □ ■ 27 Əmma etiqad qilmioqanlarning birərsi seni ziyapətkə təklip qilsa wə kənglüng tartsa, aldingoa qoyuloqan həmmiwi wijdaningni dəp olturmay yəwər; ■ 28 əmma birsi sanga: «Bu butlaroa ataloqan qurbanliq taami» desə, undakta uni yemə; nemixqa desəng, bu ixni sanga eytkan adəmning səwəbi üqün, xundakla wijdanning səwəbi üqündur; □ 29 mən degən wijdan seningki əməs, bəlki həliki kixining wijdani; mening ərkinlikimgə baxqilarning wijdani tərpidin yaman dəp baħa

□ 10:23 «**həmmə nərsə munga halaldur**» — bu səz-ibarə bəlkim Korintliklar ixlitiwatkan Injildiki yemək-iqməklər toqruluk təlimlərnəng qışkartilmisi boluxi mumkin. Bu həqikətke yekin bolqini bilən, Pawlus həzir ularoa yemək-iqməklər toqruluk baxqa tərəplərdinmu oylax kerək, dəp təlim bərməqci. ■ 10:23 1Kor. 6:12. ■ 10:24 1Kor. 13:5; Fil. 2:4. □ 10:26 «**Jaħan wə uningoa toloqan həmmə məwjudatlar Pərwərdigaroa mənəüptur**» — «Zəb.» 24:1 wə 50:12, 89:11. ■ 10:26 Mis. 19:5; Zəb. 24:1; 50:12, 89:11 ■ 10:27 Luqa 10:7; 1Kor. 8:7. □ 10:28 «**Birsi sanga: «bu butlaroa ataloqan qurbanliq taami» desə,...**» — degüqining kərsətməqci bolqini bəlkim: (1) «Sən ixəngüci əməsmu, bundak butlaroa qetixliq nərsini yeməsliking kerək» yaki (2) «Bu alaħidə butlaroa nəzir qilinoqan, xunga uni yesəng, sanga alaħidə bərikət bolidu!». «Qoxumqə səz»imiznimu kərüng.

berilixining hajiti barmu? ³⁰ Mən təxəkkür eytip yesəm, təxəkkür eytkən nərsini durus yeginim tüpəylidin yaman dəp qariliximning nemə hajiti? □ ■ ³¹ Xunga silər nemini yesənglar, nemini iqsənglar yaki hərəkəndək baxқа ixlarni kılsanglar, həmmə ixlarni Hudaşa xan-xərəp kəltürölsun dəp kılinglar. ■ ³²⁻³³ Mən özüm həmməylənni həmmə ixta məmnun kılixқа intilginimdək, öz mənəpətim üqün əməs, bəlki kəpçilikning mənəpəti, ularning kütquzuluxi üqün intilginimdək, heqkimning aldişa — Yəhudiylar bolsun, greklar bolsun, Hudaning jamaitidikilər bolsun aldişa putlikaxang bolmanglar. Mən Məsihni ülgə kılənimdək, silərmu meni ülgə kılinglar.■

11

Ibadət kaidiliri

1-2 Əmdi silərnı xuning üqün tərıpləymənki, i kərındaxlar, həmmə ixlarda silər meni əsləp turuwatisilər, mən silərgə tapxuroqinimdək, kərsətmilərnı tutup keliwatisilər.■ ³ Əmma mən silərnıng hər ərnıng bexi Məsihdur, ayalning bexi ərdur wə Məsihning bexi Hudadur dəp

□ **10:30** «Mən təxəkkür eytip yesəm, təxəkkür eytkən nərsini durus yeginim tüpəylidin yaman dəp qariliximning nemə hajiti?» — muxu muhim prinsip toqruluk «koxumqə səz»imizni kərüng. ■ **10:30** Rim. 14:6; 1Tim. 4:3. ■ **10:31** Kol. 3:17. ■ **10:32-33** Rim. 14:13; 1Kor. 9:22. ■ **11:1-2** 1Kor. 4:16; Fil. 3:17; 1Tes. 1:6; 2Tes. 3:9.

bilixinglarni halaymən. □ ■ 4 Xunga, *ibadatkə qatnaxqanda*, hərқandak ər bexioqa birnərsə artқан ҳalda dua қilsa yaki bexarət bərsə, u öz bexioqa hərmətsizlik қiloqan bolidu. □ 5 Əmma *ibadatkə qatnaxqanda*, hərқandak ayal bexioqa birər nərsə artmioqan ҳalda dua қilsa yaki bexarət bərsə, u öz bexioqa hərmətsizlik қiloqan bolidu; bundak ayalning qeqi qūxūrwetilgən, *rəswa қilinoqan* ayaldin pərki yoқtur. □ 6 Ayal kixining bexioqa artқini yoқ bolsa, qaqłiri qūxūrwetilsun; ayaloqa nisbətən qaqłirining kesiwetilixi yaki qūxūrwetilixi uyatlık ix bolsa, əmdi uning bexioqa birər artқini bolsun. ■ 7 Qūnki ər kixi bolsa bexini yapmaslıkī kerək; qūnki u Hudaning sūrət-obrazi wə xan-xəripidur; əmma ayal kixi bolsa ərning xan-

□ **11:3 «ayal (yaki қiz)ning bexi ərdur»** — toy қiloqanda uning bexi öz eri, əlwəttə; turmuxқа қiqmioqan bolsa uning atisi; tənha, tul yaki ajraxқан қiz-ayallar bolsa, ularning bexi (bar bolsa) jamaəttiki aқsaқallar bolidu. ■ **11:3** Yh. 14:28; 1Kor. 3:23; 15:27; Əf. 5:23. □ **11:4 «ibadatkə qatnaxqanda, hərқandak ər bexioqa birnərsə artқан ҳalda ... bexarət bərsə»** — «bexarət bərsə» — «Hudaning wəhijisini yətkūzsə», yaki «pəyoqəmbərlik səz қilsa...» degənlik. «Əz bexioqa hərmətsizlik қilidu» — demək, Məsihgə bihərmətlilik қilidu.

□ **11:5 «...u öz bexioqa hərmətsizlik қilidu»** — demək, öz erigə yaki jamaətning aқsaқallirioqa hərmətsizlik қilidu. **«bundak ayalning qeqi qūxūrwetilgən, rəswa қilinoqan ayaldin pərki yoқtur»** — kona zamanlarda ayallar buzūқqilik қiloqan bolsa, ularni jazalax usuli ayalni rəswa қilip qeqini qūxūrwetixtin ibarət idi. ■ **11:6** Qəl. 5:18; Қan. 22:5.

xəripidur. □ ■ 8 Qünki ər bolsa ayaldin əməs, bəlki ayal ərdindur. □ ■ 9 Xuningdək ər kixi ayal üqün əməs, ayal kixi ər üqün yaritiloğandur. 10 Bu səwəbtin, həm pərixtilərnin səwəbidin ayal kixi bexida hokukning bəlgisigə igə boluxi kerək. □ 11 Həlbuki, Rəbdə ayal ərsiz bolmas wə ər ayalsiz bolmas; 12 qünki ayal ərdin qikiriloğınidək, ər ayal arkilik tuoqulidu; lekin həmmə ix Hudadindur. 13 Öz kənglünglarda baħa beringlar; ayallarning bexioğa birnərsə artmay turup Hudağa dua kixi muwapıkmı? 14 Təbiətning əzi silərgə ər kixining uzun qaqliri bolsa uningğa uyat ikənlikini өгətmidimu? 15 Əmma ayal kixining uzun qaqliri bolsa, bu uningğa xan-xərəp bolidu; qünki uning uzun qaqliri uningğa bezək-yepinqa bolsun dəp təkdin kilinoğan. 16 *Birsining bu ixlar toqruluk talax-tartix kılouisi*

□ 11:7 «**Qünki ər kixi bolsa bexini yapmasliki kerək; qünki u Hudaning sürət-obrazi wə xan-xəripidur; əmma ayal kixi bolsa ərning xan-xəripidur**» — bu ayəttin (wə xundakla 4-6-ayətlərdin) Pawlusning adəttiki əħwallar əməs, bəlki ibadət sorunliri toqruluk səzləwatkanliki enik turidu; bu uning ərlərgə talağa qıkkanda hərқandak bəklərnı kiyixini mən'i kılouini əməs! Uning bu səzlidirə ayallarning talada yürgəndə roma-l-yəqlik artix-artmasliki toqrisidimu gəp yoқ. ■ 11:7 Yar. 1:26,27; 5:1; 9:6; Kol. 3:10. □ 11:8 «**qünki ər bolsa ayaldin əməs, bəlki ayal ərdindur**» — oқurmənlərnin esidə barki, Huda Həwa'animizni Adəm'atimizning tenidin qowuroşisini elip yasioğan. «Yar.» 2-babni kəruing. ■ 11:8 Yar. 2:18, 21.

□ 11:10 «**pərixtilərnin səwəbidin ayal kixi bexida hokukning bəlgisigə igə boluxi kerək**» — «pərixtilərnin səwəbidin» toqruluk «koxumqə səz»imizni kəruing. Biz bu ayətlər (1-16)ni təpsiliy həlda xərhləymiz.

bolsa, *xuni bilsunki*, bizlarda həm Hudaning jama tliridimu xulardin baxka heq  aidil r yoqtur. ■

Rəbning dastihini toqruluk

¹⁷  mma hazir deməkqi bololan ix, yəni silər yioqilolan sorunlaroqa kəlsək, uningda silərni t riplim ym n; q nki yioqiloqininglarning n tijisi paydilik  m s, b lki ziyalik boluwatidu. ¹⁸ Q nki birinqidin, silər jamaəttə yioqiloqininglarda, aranglarda guruhlaroqa b l n xl r bololanliqini anglidim; bu g pk  qismən ix ndim. ¹⁹ Aranglarda b l n xl r p yda bolmay qalmaydu. Undaq bolmioqanda aranglarda kimning laya etlik bololanliqini k r waloqili bolmaytti. □ ■

²⁰ Silər bir yerg  j m bololoqininglarda, silər *həkikətən* «Rəbning ziyapiti»din yem ysil r.

■ ²¹ Q nki yegininglarda h rbiringlar

■ **11:16** 1Tim. 6:4. □ **11:19** «Aranglarda b l n xl r p yda bolmay qalmaydu...» — az bolmioqan alimlar Pawlusning bu j mlisi kinayilik, Korintliklarni tənqid kilidiloqan alahid  sozl r, d p qaraydu. Bizmu muxu k zkaraxka mayilmiz; q nki Injilda tiloqa elinoqan baxka jama tl r arisida  hwal undaq  m s idi; əksiqə, ularning birliki heli küqlük idi (məsilən, Filippi x hiridiki jamaəttə). Qandakla bolmisun, məlum jamaəttiki ix ng qil rning kəpinqisi Korinttiki jama tt k «Rohka t w »  m s, b lki « tk  t w », «etikaqda bowaqlar» bolsa, undaqta «b l n xl r» p yda bolmay qalmaydu. Bundaq  hwal həkikətən Rəbning yolini izdig qilerg  kəprək besim berip, ularning Rohida tezla  st r l xi muhim bir t rtk  bolidu.

■ **11:19** Mat. 18:7; Luqa 17:1; Ros. 20:30; 1Yu a. 2:19.
 ■ **11:20** Luqa 22:14-20.

baxkilarning yeyixini kütməyla özünqlar elip kəlgən oʻizani yəwerisilər-də, birsi aq qalidu, yənə birsi məst bolup ketidu. □

²² Yəp-iqixkə öz öyliringlar yokmu? Hudaning jamaitini kəzgə ilmay, yoksullarni hijalətkə qoymaqqimusilər? Silərgə nemə desəm bolar? Siləрни təripləmdimən? Yaq, siləрни təripliməymən. □

²³ Qünki mən silərgə *Rəbning ziyapiti toʻqruluk* yətküzgənlirimni özüm Rəbdin tapxuruwaləqanmən; demək, Rəb Əysaoqa satkunluk qilinəqan keqidə u qolioqa nan elip,

■ ²⁴ təxəkkür eytkəndin keyin uni oxtup: «Mana, silərgə ataləqan Mening tenim; buni Meni əsləp turux üqün muxundəq qilinglar» — dedi. ²⁵ Xuningdək, oʻizadin keyin u jamni qolioqa elip: «Mana, bu jamdiki xarab qənimda boləqan «yengi əhdə»dur; hər qətim

□ **11:21 «Qünki yegininglarda hər biringlar baxkilarning yeyixini kütməyla özünqlar elip kəlgən oʻizani yəwerisilər-də, birsi aq qalidu, yənə birsi məst bolup ketidu»** — rosulning səzligə qarioqanda, Korint etiqadqilar jamaitining yioqinlirida pat-pat «ortəq ziyapət»ni tutatti, xuning bilən bir waqitta «Rəbning ziyapiti»ni yeyətti («Yəh.» 12ni kərüng). Lekin bay qerindaxlar öz mol taməqliri əloəq əzining bayliqlirini kəz-kəz qilip kərsitətti, bəxqə kəmbəəəəə qerindaxlar bilən ortəqlaxmaytti. «Ziyapət» qalaymiqan boləqəqə, «Rəbning ziyapiti»ning əzi kəzgə ilinmay bolup qəlip, Rəbning namioqa nomus kəltürgənidi. □ **11:22**

«Yəp-iqixkə öz öyliringlar yokmu? Hudaning jamaitini kəzgə ilmay, yoksullarni hijalətkə qoymaqqimusilər?» — bəzi etiqadqilar jəm bolup olturoqan sorunlarda kəp oʻizalarni elip kəlip yesə, oʻizasiz qerindaxliri əlwəttə hijil bolup qalidu.

■ **11:23** Mat. 26:26; Mar. 14:22; Luqə 22:19.

buningdin iqqininglarda, Meni əsləp turux
 üçün xundak qilinglar» — dedi. □ ²⁶ Qünki
 silər hər kətim bu nandin yegən, bu jamdin
 iqqən bolsanglar, taki Uning kaytip kelixigiqə
 silər Rəbning ölümünü jakarliqan bolisilər. ■
²⁷ Xuning üçün, kimki layakətsiz haldə bu
 nanni yesə yaki Rəbning jamidin iqsə, Rəbning
 teni həm kəniqə nisbətən gunahkar bolidu.
 ■ ²⁸ Xuning üçün hər birsi bu ixlar üstidə öz-
 özünü təkxürüp, andin nandin yesun, jamdin
 iqsun. ■ ²⁹ Qünki *Rəbning* tenini pərk ətməy
 turup yegüqi wə iqqüqi hər kim özigə həküm-
 jazani yətküzüp yəp-iqidu. □ ³⁰ Bu səwəbtin
 aranglardiki nuroqun adəmlər zəiplixip kesəl
 boldi, hətta heli bir kismi *өлümdə* uhlap qaldi.
 □ ³¹ Lekin əgər öz üstimizni təkxürüp həküm
 qıkarəqan bolsak, beximizəqə *Rəbning* həküm-
 jazasi qüxürülməydiqan bolidu. ■ ³² Əmma

□ **11:25 «... Mana, bu jamdiki xarab kənimdə boləqan
 «yengi əhdə»dur»** — «yengi əhdə» Təwrat, «Yər.» 31:31-34də
 bexarət berilgən. ■ **11:26** Yh. 14:3; Ros. 1:11. ■ **11:27** Qel.
 9:10,13; Yh. 6:51,63,64; 13:27; 1Kor. 10:21. ■ **11:28** 2Kor. 13:5.

□ **11:29 «... Rəbning tenini pərk ətməy turup yegüqi wə
 iqqüqi hər kim özigə həküm-jazani yətküzüp yəp-iqidu»**
 — «Rəbning tenini pərk ətməslik» degənlikning bəlkim ikki hil
 tərəplimisi boluxi mumkin: (1) özünü «Mən Rəbning tenidiki bir
 əza, baxka kərindaxlarmu xundak» dəp bilip yətməy, «Rəbning
 teni»diki kərindaxlarni kəzgə ilmaslik (21-22-ayətlərnə kərüng);
 (2) «Rəbning ziyapiti Rəbbimizning biz üçün qurban qıləqan
 tenini ipadiləydu» dəp bilip yətməsilik. □ **11:30 «hətta heli
 bir kismi ölümdə uhlap qaldi»** — «uhlap qaldi» degən səz
 ölüxnə kərsitidu. İnjl boyiqə etiqaqılarəqə nisbətən ölüx pəkət
 wakitlik uhlax, halas. ■ **11:31** Zəb. 32:5; Pənd. 18:17.

gərqə üstimizgə Rəb tərpidin həküm-jazalar qüxürülgən bolsimu, əməliyəttə bu Uning bizgə qüxürgən «tərbiyə jazası»dur; buningdin məxsət, bizning bu dunya bilən birliktə həlakətkə həküm kəlinmaslikimiz üqündür. ³³ Xunga, i kərindaxlar, *Rəbning ziyapitidə* yeyixkə jəm boləninglarda, *həmməylən toluk kəlgüqə* bir-biringlarni kütünglar. ³⁴ Birsı aq kərsək bolsa awwal əyidə yəp kəlsun; xundaq kilip siləring jəm boluxunglar özünglaroqa həküm-jaza yətküzməydiyən bolidu. Kəloqan baxka məsililərnı bolsa, mən barəinimda tərtpkə salimən.

12

Rohiy iltipatlar

¹ Əmma i kərindaxlar, rohiy iltipatlaroqa kəlsək, siləring ular toqruluk bilməy kəlixinglarni halimaymən. □ ² Silər taipiləring arisida boləqan waqtinglarda hərhil yollaroqa baxlinip, gas-gaqa butlaroqa *qokunuxka* azdurulup kətkininglarni bilisilər. ³ Xunga mən silərgə ukturimənki, həqkim Hudaning Rohida turup: «Əysaqə lənət!» deməydu wə hərəkəndəq biri Mukəddəs Rohta bolmay turup «Əysa Rəbdur!» dəp eytalmaydu. ■ ⁴ Əmma iltipatlar

□ **12:1 «rohiy iltipatlaroqa kəlsək...»** — «rohiy iltipatlar» degənlər Mukəddəs Roh ata kəloqan, muxu baba «təbiəttin taxkiri» məjizilik kəbiliyətlərnı kərsitidu. ■ **12:3** Mar. 9:39; Yh. 13:13; 1Kor. 8:6.

hilmuhil, lekin Roh bolsa birdur. □ ■ ⁵ Hizmätler bolsa hærhil, æmma *biz hizmitini qilidioqan* Røb birdur. ⁶ Ixlæx yolliri hærhil, æmma hæmmæylændæ hæmmæ ixni wujudqa qıkaroquqi Huda birdur. ⁷ Əmma hæmmæylønning mænpræti üqün hærbirigæ Rohning namayan boluxi beoıxlinidu. ⁸ Qünki Roh arkilik birigæ danalik yatküzgüqi söz, yænæ birigæ xu ohxax Roh arkilik hævær yatküzgüqi söz tæksim kilinidu; □ ⁹ yænæ ohxax Roh arkilik baxqa birigæ alahidæ ixænq, yænæ birigæ ohxax Roh arkilik *kesällarni* saqaytix iltipatliri, □ ¹⁰ birawoqa mejjizilærni yarıtix tæksim kilinidu; birawoqa wæhiy-bexaræt berix; birawoqa hærhil rohlarni pærk etix, birawoqa namælum tillarda sölæx, yænæ birawoqa namælum tillarni tærjimæ kilix iltipati tæksim kilinidu. □ ¹¹ Əmma bu ixlarning hæmmisini yürgüzgüqi ohxax xu bir Rohtur, U hærbirigæ Özi layik körüp, ayrim-ayrim tæksim kilip beridu. ■

¹² Qünki insaniy tæn bir bolsimu nuroqun əzaliri bolöqinidæk, xundakla əzaliri nuroqun bolsimu

□ **12:4 «Əmma iltipatlar hilmuhil, lekin Roh bolsa birdur»** — «Roh» degæn Hudaning Rohı, Muqæddæs Roh. ■ **12:4** Rim. 12:6; 1Pet. 4:10.

□ **12:8 «... Roh arkilik birigæ danalik yatküzgüqi söz, yænæ birigæ xu ohxax Roh arkilik hævær yatküzgüqi söz tæksim kilinidu»** — bu ikki iltipat wæ tæwændiki yænæ yættæ «rohıy iltipat» toqruluk «qoxumqæ söz»imizni körüng. □ **12:9 «kesällarni saqaytix iltipatliri»** — grek tilida «saqaytixlarning iltipatliri» — demæk, Muqæddæs Rohning mejjizilik saqaytix yolliri birhilla æmæs.

□ **12:10 «wæhiy-bexaræt berix»** — grek tilida: «pæyoqæmbærlik söz kilix». «qoxumqæ söz»imizni körüng. ■ **12:11** Rim. 12:3, 6; 1Kor. 7:7; 2Kor. 10:13; Əf. 4:7.

özara qoxulup bir tən bolojandək, Məsih Özimu həm xundaktur. ■ ¹³ Qünki həmmimiz, məyli Yəhudiylar bolsakmu, Greklər bolsakmu, kullar bolsakmu, hərlər bolsakmu, bir Rohta bir təngə kirixkə qəmüldürüldük wə bir Rohtin içixkə nesip kılindük. ■ ¹⁴ Qünki tən birla əzadin əməs, bəlki kəp əzalardin tərki b tapıdu. ¹⁵ Əgər put: «Mən kəl bolmioqinim üqün mən təngə təwə əməsmən» desila, undakta u həkikətən təngə təwə əməs bolamdu? ¹⁶ Kulak: «Mən kəz əməs, xunga mən təngə təwə əməsmən» desila, undakta u həkikətən təngə təwə əməs bolamdu? ¹⁷ Pütün tən kəzla bolsa, undakta anglax sezimimiz nədin bolıdu? Pütün tən kulakla bolsa, undakta purax sezimimiz nədin bolıdu? ¹⁸ Həlbuki, Huda Özigə layik kərgən tən əzalirining hər birini ayrim-ayrim öz jayıoqa orunlaxturoqan; ¹⁹ əgər ularning həmmisi ohxax əza bolsa, undakta uni qandakmu tən degili bolatti? ²⁰ Əmdilikdə əzalar kəp, tən bolsa birdur. ²¹ Kəz kəloqa: «Mening sanga ehtiyajim qüxməydu!» deyəlməydu; yaki bax bolsa putlaroqa: «Mening silərgə ehtiyajim qüxməydu!» deyəlməydu. ²² Dəl əksi qə, təndiki ajiz-ərziməs dəp kərüngən əzalar kəm bolsa bolmaydu; ²³ wə həm təndiki biz etiwarsiz dəp hesabliqan əzalaroqa bolsa, tehimu kəprək etiwər kılımız; xundakla iskətsiz dəp qaraloqan əzalirimiz tehimu iskətlik kılınıdu; ²⁴ əslidə yariximlik bolqan əzalirimizə bolsa xundak kılıxning həjiti yoq. Əmma Huda

■ 12:12 Rim. 12:4, 5; Əf. 4:16. ■ 12:13 Gal. 3:28.

pütün tenni xundak birləxtürgənki, U etiwarsiz döp hesablanoqan əzalar o'ra tehimu kəp etiwar beridu. ²⁵ Buningdin məxsət təndə heq bəlünüxlər bolmasliqi, bəlki barliq əzalar əzara ohxax kəyümqanliqta boluxi üqündur. ²⁶ Bir əza japa-dərd tartsa, barliq əzalar uning bilən təng japa-dərd tartidu; bir əza o'ra xərəp kəlsə, barliq əzalar uning bilən təng xadlinidu.

²⁷ Əmdi silər Məsihning tenidursilər, hər biringlar Uning ayrim-ayrim əzasidursilər.

■ ²⁸ Huda jamaəttə muxundaklarni orunlaxturoqan: — awwal rosullarni, andin pəyoqəmbərlərnə, üqinqi bolup təlim bərgüqilərnə; andin məjizə kərsətküqilərnə, andin türlük kesəllərnə sakəytix iltipatliroqə igə boləqanlarnə, yardəm bərgüqilərnə, yetəkqilik kəloquqilarnə, hər hil naməlum tillarda səzləydiəqanlarnə təyinləp orunlaxturoqandur.

□ ■ ²⁹ Həmməylən rosulmu? Həmməylən pəyoqəmbərmu? Həmməylən təlim bərgüqimu? Həmməylən məjizə kərsətküqmu?

³⁰ Həmməyləndə sakəytix iltipatliroqə barmu? Həmməylən naməlum tillarda səzləmdü? Həmməylən naməlum tillarnə tərjimə

■ **12:27** Rim. 12:5; Əf. 1:23; 4:12; 5:23; Kol. 1:24. □ **12:28** «awwal rosullarni, andin pəyoqəmbərlər...» — «Təwrat dəwridiki pəyoqəmbərlər» wə «İnjil dəwridiki pəyoqəmbərlər» toqrulux «koxumqə səz»imizni kəruq. «**naməlum tillər**» — «rohijə tillər» dəpmu atilidu. Qünki bu tillarnə Hudaning Rohijə insanning rohijəqə tapxuridu; bəzi waqitlarda biz ularni «karamət til», «natonux til», «o'qəyriy til» dəpmu ataymiz, qünki bu til səzligüqi wə angliəqular o'ra qüxinixlik əməs; «təbiəttin taxkiri» boləqan bu hil tilni «dua tili» dəp tərpiisəkmü bolidu.

■ **12:28** Əf. 2:20; 4:11.

kilalamdu? ³¹ Əmma silər qongraq iltipatlarni təkəzza bolup qoqlanglar; halbuki, mən hazir silərgə həmmidin əwzəl bir yolni kərsitip berəy.

13

Mehir-muhəbbət həmmidin uluoq

¹ Mən əgərdə bu dunyadiki kixilər sözləwatқан hərhil tillar hətta pərixtilərnin tilliri bilənmu səzliyələydiqan bolsammu, birak mən mehirmuhəbbətsiz bolsam, u qaoqda mən pəkət bir «dang-dang» kilidioqan mis dang, bir «qang-qang» kilidioqan qang bolup kalimən, halas. □ ² Əgər mən pəyoqəmbərlik kilalisam, barliq sirlar, barliq bilimlərni qūxinip bolqan bolsammu, həm xuning bilən bir waqıtta taqlarni yetkiyəligüdək toluk ixənqtə bolsammu, əmma məndə mehirmuhəbbət bolmisa, undaqta mən heqnərsə bolmioqan bolimən. ■ ³ Əgər barliq mal-mülkümüni sədikigə atap həm tenimni *Hudaning yolida* kurbanlik süpitidə keydürülükə sunqan təoqdirdimu, əmma məndə yənila mehirmuhəbbət bolmisa,

□ **13:1** «Mən əgərdə bu dunyadiki kixilər sözləwatқан hərhil tillar hətta pərixtilərnin tilliri bilənmu səzliyələydiqan bolsammu...» — demək, «xundak intayin küqlük rohiy iltipat məndə bolsimu,...». Bu ayəttin yənə xundak deyələymizki, həkikətən Hudadin kəlgən hərbir «naməlum til» əməliyəttə dunyadiki məlum bir millətnin tili yaki pərixtilərnin tilidir. ■ **13:2** Mat. 7:22; 17:20; 21:21; Mar. 11:23; Luka 17:6; Rim. 12:7.

undakta mening heqkandak paydam yok bologan bolidu.

4 Muhəbbət səwr-takətlik bolux həm mehribanliktur;

Muhəbbət həsəthorluk qilmaydu:

Muhəbbət özini mahtimaydu,

Təkəbburluk qilmaydu, ■

5 Nomussizlik qilmaydu,

Öz mənəpətini közləp yürməydu,

Teriktürülməydu,

Kənglidə eqmənlik saklimaydu; ■

6 Həqkanıysizliktin huxal bolmaydu,

Bəlki əməliyəttin, həkikəttin huxal bolidu; ■

7 həmmə ixta qorsiki kənglik kilidu, həmmigə yüzlinip *Hudaoğa* ixinidu, həmmə ixka ümid baqlaydu, həmmigə qidaydu. □

8 Mehir-muhəbbət hərgiz ahirlaxmaydu.

Bexarətlər bolsa, karğa kəlməydu:

«naməlum tillar» bolsa, tügəydu: *məjizilik* bilimlərmu karğa kəlməydu. ⁹ Qünki

bizning bilidiqanlirimiz qismən, bexarət beridiqanlirimiz qismən; ¹⁰ lekin mukəmməllik kəlgəndə, qismənlik yokilidu. ¹¹ Mən kiqikimdə

balilarqə səzlidim, balilarqə oylidim, balilarqə hesablidim; qong bolqinimda, mən balilikni taxlidim. ¹² Qünki biz hazır bir tutuq

derizidin müjməl həlda kərimiz, lekin xu qaqda yüzmuyüz kərimiz: Həzır mən qismən

■ 13:4 Pənd. 10:12; 1Pet. 4:8. ■ 13:5 1Kor. 10:24; Fil. 2:4.

■ 13:6 2Yuhə. 4. □ 13:7 «Həmmə ixta qorsiki kənglik kilidu...» — yaki «həmmə ixni yapidu...» — demək, mumkin bolsa baxqilarning səwənlik-gunaqlirini qitqa yaymaydu.

tonuymən, xu qaşda mən *Huda* meni tonup keliwatqandək tonuymən.■

¹³ Həzir ixənq, ümid, mehir-muğəbbəttin ibarət bu üq nərsə turuptu; bulardin əng üstün turidişini mehir-muğəbbəttur.

14

«Rohiy iltipatlar»din qandək paydilinix kerək

¹ Mehir-muğəbbətkə intilip uni koşlixinglar wə həm rohiy iltipatlarğa, bolupmu bexarət berixkə intizar bolunglar.□ ² Qünki naməlum tilda sözləydişan kixi adəmlərgə əməs, bəlki Hudağa sözləydu; anglioşuqilardin heqkim uni qūxənməydu, əmma u Rohta sirlük ixlarni eytip beridu. ³ Lekin bexarət beridişan kixi bolsa adəmlərnin etiқadini quruxka, ularni riqbətləndürüxkə wə təsəlli berixkə sözləydu. ⁴ Naməlum tilda sözligüqi öz rohini quridu; əmma bexarət bərgüqi jamaətnin *etiқadini* quridu.□ ⁵ Əmdilikte mən silərnin həmminqlərnin naməlum tillarda sözliyəlixinglarni ümid kilmən, lekin bexarət berixinglarni tehimu ümid kilmən. Naməlum tilda sözligüqi sözini tərjimə kilmisa,

■ **13:12** 2Kor. 3:18. □ **14:1 «bexarət berix»** — grek tilida «pəyoğəmbərlik söz kiliş» değən söz bilən ipadiliniđu. «Təwrat dəwridiki pəyoğəmbərlər» wə «Injil dəwridiki pəyoğəmbərlər» toşruluk qoxumqə söz»imizni kərüng. □ **14:4 «Naməlum tilda sözligüqi öz rohini quridu»** — grek tilida «naməlum tilda sözligüqi özini quridu». 14-ayətni kərüng.

jamaätning etikad quruluşida bexarät bərgüqi uningdin uluq bolidu.

⁶ Kərindaxlar, mən yeninglaroqa kelip, naməlum tillardila sözliginim bilən məlum wəhiy, bilim, bexarät yaki təlimni yətküzmisəm, mən silərgə nemə payda təgküzimən? ⁷ Həttə awaz qikiralaydioqan jansiz nərsilər, məyli nəy bolsun, qiltar bolsun xundak; ularning ahanglirining bir-biridin pərki bolmisa, ularda qelinoqan pədə kəndakmu pərək etilsun? ⁸ *Jəng* kaniyimu bəlgilik bir ahangda qelinmisa, kim jənggə həzirlansun? ⁹ Xuningdək silər tilda enik qüxinəligüdək söz kilmisanglar, nemə deməkqi boləqiniglarni kim qüxinələydu? Silər hawəoqa gəp kıləandək bolisilər. ¹⁰ Jahanda, xübhisizki, hilmuhil til-awazlar bar wə ularning heqkaysisi mənisiz əməs; ¹¹ əgər əmdi mən məlum awaz-tilning mənisini bilmisəm, mən sözligüqigə nisbətən yat wə u mənə nisbətən yat bolidu. ¹² Əhwal silərdimu xundak. Xunga, silər rohiy iltipatlaroqa kizəqinlik bilən intilgənəkənsilər, jamaätning etikadini quridioqan iltipatlaroqa bay boluxka intilinglar. ¹³ Xunga, naməlum tilda sözləydioqan kixi sözligənlirini tərijimə kılıp berələydioqan bolsam dəp dua kilsun. ¹⁴ Qünki naməlum tilda dua kıləqinimda, rohim dua kılıdu, ləkin əkil-idrakimdin bolsa mewə qikmaydu.

¹⁵ Undakta kəndak kılıx kərək? Mən bəzidə rohim bilən dua kılımən, həm bəzidə əkil-

□ **14:6 «məlum wəhiy, bilim, bexarät yaki təlim...»** — bular qüxinixlik sözlər bilən yətküzülüxi kərək, əlwəttə.

idrakim bilənmu dua qilimən; mən bəzidə rohim bilən mədhiyə nahxilirini eytimən, həm bəzidə əkil-idrakim bilənmu mədhiyə nahxilirini eytimən; ■ ¹⁶ bolmisa, pəkət rohing bilənla mədhiyə okusang, ixlətkən *tilingni* bilmigənlərnin katarida olturoquqi təxəkkürunggə qandaqmu «Amin» deyəlisun? Qunki u eytkinign qüxənməydu. ¹⁷ Sən dərəkəkət təxəkkürni yahxi eytisən, əmma yeningdiki angliouqining etikadi kuruloqini yok. ¹⁸ Mən bundaq naməlum tillarda xəhsən həmminglərdin kəp səzləydiqanlikim üqün Hudaqə təxəkkür eytimən; ¹⁹ halbuki, jamaəttə bolqanda, naməlum tilda tümən eoiz səzliginimdin kərə, baxqilaroqa təlim-tərbiyə berəligüdək qüxinixlik səzdin bəx eoizla səzliyəsəm dəymən. □ ²⁰ Kərindaxlar, əkil-hoxunglarda bala bolmanglar; yamanlik jəhətidə bowaq bolunglar, əmma əkil-hoxunglarda pixkədəm bolunglar.■

²¹ Təwratta: «Qət tilliklərnin səzi wə yat adəmlərnin ləwliri arkilik Mən muxu həlkə gəp qilimən; lekin xundaq bolsimu ular yənila Manga kulak salmaydu — dəydu Pərwədigar»

■ **14:15** Əf. 5:19; Kol. 3:16. □ **14:19** «**baxqilaroqa təlim-tərbiyə berəligüdək qüxinixlik səzdin...**» — grek tilida «baxqilaroqa təlim-tərbiyə berəligüdək zəhnim bilən (səzlinidiqan) səzdin...» dəp ipadilinidu. ■ **14:20** Mat. 18:3; 19:14; Əf. 4:14; 1Pet. 2:1, 2.

dəp pütülgəndur. □ ■ 22 Xunga «naməlum tillar» bolsa bir alamət bəlgidur; etikədqilaroqa əməs, bəlki etikədsizlaroqa alamət bəlgidur; wəhiy-bexarətlər bolsa, etikədsizlar üçün əməs, bəlki etikədqilar üçün bolidu. 23 Xuning üçün pütkül jamaət bir yərdə jəm boləqanda, həmmisi öz aldiqə bundəq naməlum tillarda səzləwərsə wə sadda yaki etikədsiz kixilər kirip qalsa, ular həmminglarni sarang bolup kapsilər deyixməmdu? 24 Əmma həmminglar wəhiy-bexarət yətküzsənglar, etikədsiz yaki sadda kixi aranglaroqa kirip qalsa, həmminglar tərpidin uning gunəhlirioqa tənbiḥ berilidu, həmminglar tərpidin uning gunəḥkar ikənliki kərsitilidu; □ 25 kəlbidiki sirlar axkarə qilinəqanda, u özini yərgə taxlap: — «Huda həkikətən aranglar-didur» dəp Hudaqə səjdə qilidu.

Jamaət əməl qilixqə tegixlik qaidilər

26 Əmdi kərindaxlar, kəndəq qiliximiz kərək? Silər bir yərgə jəm boləqininglarda, hərbinglarda *bir iltipət* bolidu; birsidə mədhiyə nahxisi, birsidə təlim, birsidə naməlum til, birsidə wəhiy, birsidə naməlum tilning yeximi bolidu. Həmmə ixlar etikədqning

□ 14:21 «Qət tilliklarning səzi wə yat adəmləarning ləwliri arkilik Mən muxu həlkkə gəp qilimən; ləkin xundəq bolsimu ular yənila Manga kuləq salmaydu — dəydu Pərwərdigar» — «Yəx.» 28:11-12. ■ 14:21

Qan. 28:49; Yəx. 28:11-12. □ 14:24 «həmminglar wəhiy-bexarət yətküzsənglar...» — «naməlum tillar» wə «wəhiy-bexarətlər»ning «alamət bəlgə» boluxi toqruluk «kox-umqə səz»imizni kəring.

quruluşu üçün bolsun. ²⁷ Naməlum tilda sözlügüçilər bolup qalsa, ikkisi yaki əng kəp bolqanda üqi nəwət bilən sözlisun wə birsi ularning eytkanlirini ərısun. ²⁸ Əmma *jamaəttə* ərıgüqi bolmisa, u süküt kılsun; öz-özıgə wə Hudaəqa eytsun. ²⁹ Wəhıy-bexarət yətküzgüçilər bolsa, ikki-üqi sözlisun; qaləjanlar gəplırıning wəznını dıtlap tursun; ³⁰ Əmma olturəjanlar arısidın baxqa bir kixıgə məlum bir wəhıy berılsə, sözləwatkan kixı səzını tohtıtıp nəwətnı unıngəqa bərsun. ³¹ Qünki həmmınglar bırıbırəp wəhıy-bexarət yətküzsənglar bolıdu; xuning bilən həmməylən əgınıdu, həmməylən rıəbətlinıdu. ³² Pəyətəmbərlərnıng öz rohlırı pəyətəmbərlərnıng əzlırıgə itaət kılıdu. □

³³ Qünki Huda qalaymıkanqılık tuəduroquqi əməs, bəlki tıng-hatırjəmlık bərgüqidur. Barlık muqəddəs bəndılərnıng jamaətlırıdə xundak tərтіp bar.

³⁴ Aranglardıki ayallar jamaətlərdə süküttə oltursun; ularning səzlıxıgə ruhsət kılinmıoqan; Təwrat kanunıdā bəlgıləngəndək, ular *tərтіpkə*

□ **14:32 «Pəyətəmbərlərnıng öz rohlırı pəyətəmbərlərnıng əzlırıgə itaət kılıdu»** — bu intayın muhım bir səz. Demək, Muqəddəs Roh hərқandak rohiy iltıpatlarnı yətküzgəndə, U hərgız iltıpatnı kobul kıloquqi kixını unı dərhal bıihtıyar halda ıpadıləxkə məjburlımaydu. Xuning bilən wəhıy-bexarət yətküzıdıoqan kixılər bırıbırını kütüp nəwət bilən sözlısə bolıdu.

boysunsun. □ ■ 35 Əmma ular məlum ixni bilməkqi bolsa, øyidə öz ərliridin sorisun; ayalning jamaəttə səzlixixi uyatliq ixtur.□

36 Hudaning səz-kalami silərdin baxlanøqanmu?! Yaxi yaløquz silərgila yetip kəlgənmu?! 37 Birsixi øzini wəhøiy-bexarətiqiy yaxi rohøiy kixixi dəp sanisa, u silərgə hāzir yazøqan bu səzümning həkikətən Rəbning əmri ikənlikini etirap qilsun. 38 Birsixi bunixi etirap qilixni halimisa, u etirap qilinmaydu. □ 39 Xuning üqün, i kərindaxlar, wəhøiy-bexarətlərnixi yətküzüxkə təlmürüp in-tilinglar, xundakla naməlum tillarda səzləxni qəklimənglar.

40 *Hulasə qilip eytqanda*, hərbir ix qirayliq, tərtiplik qilinsun.

□ 14:34 «**Aranglardixi ayallar jamaətlərdə süküttə oltur-sun; ularning səzlixigə ruhsət qilinmioqan; Təwrat qanunida bəlgiləngəndə, ular tərtipkə boysunsun**» — bu yolyoruk qiz-ayallar pütünləy süküt qəlixixi kərək, dægənlilik əməs; qünki yukirida (11:2-11) u qiz-ayallarning jamaəttə dua qilixixi wə wəhøiy-bexarət yətküzüxidixi bəlgilimilər toqıruluk eytip bərdi. «Qoxumqə səz»imiznixi kərüng. ■ 14:34 Yar. 3:16; Əf. 5:22; Kol. 3:18; 1Tim. 2:12; Tit. 2:5; 1Pet. 3:1. □ 14:35 «**Əmma ular (ayallar) məlum ixni bilməkqi bolsa, øyidə öz ərliridin sorisun; ayalning jamaəttə səzlixixi uyatliq ixtur**» — 34-ayəttixi izahatnixi kərüng. Mənixi bəlkim: «Jamaəttixi tərtipnixi buzup səzləx ayallaroqa yaraxmaydu» dægənlilik boluxixi mumkin. □ 14:38 «**Birsixi bunixi etirap qilixni halimisa, u etirap qilinmaydu**» — baxqə birhil tərximixi: «Birsixi bunixi bilip yetixnixi halmisa, u bilimsiz qalsun».

15

Tirilix

¹ Əmma, i qerindaxlar, mən silərgə əslidə yətküzgən hux həwərnı bayan qılmıqımən; silər bu hux həwərnı qəbul qılqan wə unıngda qıng turuwatısilər; ² mən silərgə yətküzgən hux həwər bolqan kalamda qıng turuqan bolsanglar, — (ixəngınglar bıkaroqa kətmıgən bolsa) — silər unıng arqılıq qutkuzuluwatısilər. □ ■

³ Qünki mən özümgə amanət qılınqanlırını əng zərür ix süpıtidə silərgımu tapxurdum; yəni, Təwrat-Zəburda aldın eytilöınidək, Məsih gunahlırimız üqün öldi; ■ ⁴ U dəpnə qılındı; wə üqinqi küni yənə Təwrat-Zəburdə aldın eytilöınidək tirıldürüldi; ■ ⁵ U Kefaska, andın on ikkiyləngə kərüldi; □ ■ ⁶ andın U bir sorunda bəx yüzdın artuq qerındaxqa kərüldi; ularnıng kəpinqisi bügünki kündə tirik, əmma bəziliri

□ **15:2** «ixəngınglar bıkaroqa kətmıgən bolsa...» — adəmning hux həwərgə ixinixi «bıkaroqa ketix»ımu mumkinmu? Bu babta bir misal kərsitilıdu; bırsi hux həwərnıng muhım bir nuqtısını qəbul qılmıqan bolsa (bu nuqta unıngoqa yaqmıqan, yaqi u unı əgınixni halımıqan bolsa), undaqta bu hux həwərnı ınkar qılqanqo barawər; demək, xu ixəngüqi adəm, gərgə «ixəngən bolsımu», toluq ixənmiqəqkə, ixinix yoli bıkaroqa ketıdu. Xunga ahirda həqkəndə nətıjə qıkmaydu. ■ **15:2** Rim. 1:16; 1Kor. 1:21. ■ **15:3** Yəx. 53:7; Dan. 9:24,26; 1Kor. 5:7; 1Pet. 2:24. ■ **15:4** Zəb. 16:10; Yəx. 53:8, 9; Yun. 2:1; Mat. 12:40 □ **15:5** «Kefas» — yəni rosul bolqan Simon Petrus. «on ikkiyləngə» — on ikki rosuloqa kərüngən, deməqci. «on ikkiylən» bəlkim Mattıyani öz iqıgə elixi mumkin («Ros.» 1:26). ■ **15:5** Luqa 24:34; Yh. 20:19; Ros. 10:41.

өлümdə uhlawatidu; ⁷ U Yakupka, andin rosullarning hëmmisigə kërüнди; ⁸ Hëmmisidin keyin U huddi wakitsiz tuquloqan bowaktëk bolqan mangimu kërüнди. ⁹ Qünki mën rosullar arisidiki äng tëwinimën, rosul dëp atilixqa layik ämësmën; qünki mën Hudaning jamaitigë ziyankëxlik qilqanmën. ¹⁰ Lekin hazir nemila bolsam Hudaning mehir-xëpkiti arkilik boldum; Uning manga kërsëtkën xu mehir-xëpkiti bikarqan këtmididi; qünki mën *Hudaning hizmitidä* barlik rosullardin bëkrëk japalik ixligën mën; ämëliyëttë ixligüqi mën ämës, bëlki mën bilën billë bolqan Hudaning mehir-xëpkitidur. ¹¹ Demäk, mëyli mën yaki baxqa *rosullar* bolsun, hëmmimizning yëtküzgënleri ohxax bolup, u dël silër ixinip qobul qilqan hux hëwërdur.

¹² Ämma Mësih ëlgänlër iqidin tirildürülgän dëp jakarlanqan bolsa, qandakmu aranglardiki bëzilër ëlgänlërnin tirilixi degän yok ix, dëydu?

¹³ Ämma ëlgänlërnin tirilixi degän yok ix bolsa, Mësihning tiriliximu yok ix bolqan bolatti. ¹⁴ Xuningdäk ägër Mësih ëlümdin tirilgän bolmisa, jakarliqan hëwirimiz bihudë bolqan, silërnin etikadinglarmu bihudë bolqan bolatti. ¹⁵ Hëtta bizmu Huda toqrisidiki

□ **15:7** «U Yakupka ... Kërüнди» — Yakup Mësih Äysaning qong inisi, keyin u rosul bolqan. Injil «Yuh.» 5:7ni kërüing).

□ **15:8** «Huddi wakitsiz tuquloqan bowaktëk bolqan manga...» — « wakitsiz tuquloqan bowaktëk bolqan mën...» toqiruluk «qoxumqä sëz»imizni kërüing. ■ **15:9** Ros. 9:3,17; 23:11; 1Kor. 9:1; 2Kor. 12:2. ■ **15:9** Äf. 3:8; Ros. 8:3; 9:1; 22:4; 26:9; Gal. 1:13; 1Tim. 1:13. ■ **15:10** 2Kor. 11:23; 12:11.

yaloqan guwahqilar bolqan bolattuk — qünki biz Hudaning Məsihnini ölümündin tirildürgənlikigə guwahlik bərdük. Əgər həqiqətən ölümündin tirilix bolmisa, Huda Məsihnimu ölümündin tirildürmigən bolatti. ¹⁶ Qünki elgənlər qayta tirildürülmisə, Məsihmu tirilmigən bolatti. ¹⁷ Mubada Məsih tirilmigən bolsa, etiqadinglar kerəksiz bolqan, silər tehiqə gunahlinglarda yürüwatqan bolattinglar, ¹⁸ xundakla Məsihtə ölümündə uhlawatqanlarmu həlakətkə yüz tutqan bolatti. ¹⁹ Əgər ümidimizni pəkət bu dunyadiki həyatimiz üqünla Məsihgə baqliqan bolsaq, biz insanlar arisidiki əng biqarə adəmlərdin bolqan bolimiz. □

²⁰ Əmma əməliyəttə, Məsih ölümündə uhliqanlar içidə «həsulning tunji mewisi» bolup, ölümündin tirilgəndur; □ ■ ²¹ Qünki bir insan arkilik ölüm *aləmdə* pəyda bolqinidək, ölümündin tirilixmu bir insan arkilik *aləmdə* pəyda boldi. ■ ²² Adamatimizdin bolqanlarning həmmisi *uning tüpəylidin* ölümgə məhkum bolqanliqioqa ohxax, Məsihdə bolqanlarning həmmisi *Uning*

□ **15:19** «**ümidimizni pəkət bu dunyadiki həyatimiz üqünla Məsihgə baqliqan bolsaq...**» — yaki «ümidimizni pəkət bu dunyadiki həyatimizdila Məsihgə baqliqan bolsaq...». □ **15:20** «**həsulning tunji mewisi**» — aldin pixqan mewə yioqiwelinoqandin keyinmu, baxqa mewiləring qoqum pixidioqanliqioqa kapalətlük qilinoqinidək, Məsihning tirilixi iman-ixənqtə bolup aləmdin ötkənləringmu həqqaniylikta qayta tirilidioqanliqioqa kapalətlük qilidu. Təwrat boyiqə «həsulning tunji mewisi» Hudaqoqa alahidə atilatti (beoixlinatti) («Law.» 23-bab, «Qan.» 18:4). ■ **15:20** Kol. 1:18; 1Pet. 1:3; Wəh. 1:5. ■ **15:21** Yar. 2:17; 3:6; Rim. 5:12,18; 6:23.

tüpəylidin ölümdin həyatka erixidu. ²³ Əmma həmməylən öz nəwət-kətarida tirilidu; tunji həsulning mewisi boləan Məsih birinçi; ikkinçilər bolsa Məsihning dunyaəta qaytip kəlginidə əzigə təwə boləanlar. ²⁴ Andin ahirət bolidu; xu qaoqda U barlik həkümranlikni, barlik həquk wə hərhil küqlərni əməldin qaldurup, padixahlikni Huda-Atioqa tapxuridu. □ ²⁵ Qünki U barlik düxmənlərni *məşlup qilip* ayioqi astida qiloquqə həküm sürüxi kerəktur; ■ ²⁶ əng ahirki yokitilidioqan düxmən bolsa ölüm əzidur. ²⁷ Qünki *Zəburda* «Huda pütkül məwjudatni Uning ayioqi astioqa boysunduroqan» *dəp pütüklüktur*. Əmma «pütkül məwjudat Uningoqa boysunduruloqan» deyilginidə, roxənki, xu «pütkül» degən söz «həmmi Uningoqa Boysunduroquzoquqi»ning əzini iqigə aloqan əməstur. □ ■ ²⁸ Əmma həmmə Uningoqa boysunduruloqandin keyin, Ooqul həmmi əzigə boysunduroquqioqa boysunidu; xuning bilən Huda həmmi həmmisi bolidu. ²⁹ Ölümdin tirilix bolmisa, bəziləning əlgənlər üqün qəməldürüluxini kəndək qüxinix kerək? Əlgənlər zadi tirilmisə,

□ **15:24** «Andin ahirət bolidu; xu qaoqda U barlik həkümranlikni, barlik həquk wə hərhil küqlərni əməldin qaldurup, padixahlikni Huda-Atioqa tapxuridu» — bu muhim ayət wə təwəndiki ayətlər üstidə «qoxumqə söz»imizdə tohtilimiz. ■ **15:25** Zəb. 110:1; Ros. 2:34; Əf. 1:20; Kol. 3:1; İbr. 1:13; 10:12. □ **15:27** «Qünki Zəburda «Huda pütkül məwjudatni uning ayioqi astioqa boysunduroqan» *dəp pütüklüktur*» — «Zəb.» 8:6. ■ **15:27** Zəb. 8:6; Mat. 11:27; 28:18; Əf. 1:22; İbr. 2:8.

kixilər ular üçün nemə dəp qəməldürüldü? □

³⁰ Bizlər nemə dəp *hər küni* hər saəttə həwp-hətərgə duq kelip yürimiz? ³¹ Rəbbimiz Məsih Əysada silərdin pəhirlinixim rast boləqandək, *i qerindaxlirim*, mən hər küni ölümgə duq kelimən. □ ³² Əgər insanlarning nuqti'inəziridin eytkanda «Əfəsus xəhiridə wəhxiy haywanlar bilən elixtim» desəm, ölgənlər ölümədin tirilmisə, buning manganə nemə paydisi? «Ətə bəribir ölüp ketidiəqan boləqandin keyin, yəp-iqip yürüwalayli» degən söz yolluq bolmamti? □ ■

³³ Aldanmanglar; qünki «Yaman həmraqlar əhlakni buzidu». □ ³⁴ Həkkəniy bolux üçün oyoqininglar, gunahdin kol üzünglar; qünki bəziliringlarda Huda toqruluk həwər yoktur — buni eytsam silər üçün uyat əməsmu?

³⁵ Bəlkim birsi: «Ölüklər kandaq tirildürilər?

□ **15:29 «kixilər ...ölgənlər üçün nemə dəp qəməldürüldü?»** — qüxinix kiyin boləqan bu ayət toqruluk «qoxumqə söz»imizdə tohtilimiz. □ **15:31 «mən hər küni ölümgə duq kelimən»** — grek tilida «mən hər küni ölümən». Toluq ayətning baxka birhil ipadiləx usuli: «Mən hər küni ölümgə duq keliwatimən. Bu rast! Qerindaxlar, Rəbbimiz Əysa Məsihning silərninğ hayatinglarda (xundaq kəp ixlarni) kiləqanlıki bilən pəhirlənginimning rastlikiəqə ohxax, bu sözümningmu hərgiz yaləqan yeri yoktur». □ **15:32 ««Əfəsus xəhiridə wəhxiy haywanlar bilən elixtim» desəm...»** — Pawlus Əfəsus xəhiridə hux həwər yətküzgəndə, bəzi adəmlər uningəqə qarxi qikip wəhxiy haywanlardək hujum kiləqan boluxi mumkin. «Ətə bəribir ölüp ketidiəqan boləqandin keyin, yəp-iqip yürüwalayli» — «Yəx.» 22:13. ■ **15:32 Yəx. 22:13; 56:12.** □ **15:33 «Yaman həmraqlar əhlakni buzidu»** — bu sözlər grek xairi Mənanərninğkidin elinəqan.

Ular qandak tən bilən tirilər?» — dər sorixi mumkin. ■ 36 I əhmək kixi, sening terioqining, əlməy turup qaytidin tirilməydu. □ ■ 37 Həm sening terioqining, əsümlükning teni əməs, bəlki uning yalingaq deni — məsilən, buoqdayning yaki baxqa birər ziraətning deni, halas. 38 Wə keyin Huda Əz haħixi boyiqə uningoqa məlum bir tənni beridu; xundakla uruq danlirining hər birigə özining tenini ata qilidu. 39 Janiwarlarning ətliri bolsa bir-birigə ohximaydu; insnlarning özigə has ətliri bar, həywanlarning özigə has ətliri bar, uqar-qanatlarınqmu bar, beliklarınqmu bar. 40 Asmanda jisimlar bar, yər yüzidimu jisimlar bar; əmma asmandikisining jula-xəripı baxqıqə, yər yüzidikisiningmu baxqıqə bolidu; 41 Quyaxning xan-xəripı bir hil, ayning xəripı yənə bir hil, yultuzlarınq xan-xəripı yənə bir hildur; qünki yultuzlar xan-xərpıridə bir-biridin pərqlinidu. 42 Əlümdin tirilix həm xundaktur. Tən qirix həlitidə terilidu, qirimas hələttə tirildürülidu; □ ■ 43 Uyatlık hələttə terilidu, xan-xərəp bilən tirildürülidu; ajiz hələttə terilidu, əmma küq-qudrət bilən tirildürülidu. 44 U təbiətkə təwə bir tən süpitidə terilidu;

■ 15:35 Əz. 37:3. □ 15:36 «... qaytidin tirilməydu» — grek tilida «... janlandurulmaydu». ■ 15:36 Yh. 12:24. □ 15:42 «**Quyaxning xan-xəripı bir hil, ayning xəripı yənə bir hil, yultuzlarınq xan-xəripı yənə bir hildur; qünki yultuzlar xan-xərpıridə bir-biridin pərqlinidu (41-ayət). Əlümdin tirilix həm xundaktur**» — demək, tirildürülgəndin keyinki tenimiz əlgəndin keyinki tenimizgə ohximaydu. ■ 15:42 Dan. 12:3; Mat. 13:43.

rohqa tawə bir tən bolup tirildürüldü; əslidə təbiətkə tawə bir «janlik» tən boləjan bolsa, əmdi rohiy bir tən bolidu. □ ⁴⁵ Xunga *Təwratta* mundak pütülgənki: «Tunji insan Adəm'atimiz tirik bir jan kilip yaritildi»; əmma «ahirkı Adəm'ata» bolsa həyatlik bərgüqi Roh boldi. □ ■ ⁴⁶ Əmma awwal kəlgini rohiy adəm əməs, bəlki «təbiətkə tawə boləquqi» adəm idi, keyin «rohiy adəm» kəldi. □ ⁴⁷ Dəsləpki insan bolsa yərdin, tupraqtin apiridə kilinəjan; ikkinqi insan bolsa asmandin kəlgəndur; □ ⁴⁸ Tupraqtin apiridə kilinəjini kəndak boləjan bolsa, *uningdin boləjan* «tupraqlik»larmu xundak bolidu; asmandin kəlgini kəndak bolsa, uningdin boləjan «asmanliklar»mu xundak bolidu. ⁴⁹ Bizlər «tupraqlik adəm» süritidə boləjimizdək, «as-

□ **15:44 «təbiətkə tawə bir tən süpitidə»** — grek tilida «janəqa tawə bir tən süpitidə» yaki «janlik bir tən süpitidə» deyilidu; «jan» muxu yərdə insanning zehni, oy-pikirliri wə həssiyatlıri qatarliklarni kərsitidu. «Rimliklarəqa»diki «kirix sez»imizni kərüng. □ **15:45 «Tunji insan Adəm'atimiz tirik bir jan kilip yaritildi»** — «Yar.» 2:7. «əmma «ahirkı Adəm'ata» bolsa həyatlik bərgüqi Roh boldi» — «ahirkı Adəm'ata» Məsihni kərsitidu, əlwəttə. ■ **15:45 Yar. 2:7.**

□ **15:46 «təbiətkə tawə boləquqi»** — grek tilida «janəqa tawə boləquqi». 44-ayəttiki izahatni kərüng. **«təbiətkə tawə boləquqi» adəm idi, keyin «rohiy adəm» kəldi** — (grek tilida: ««janəqa tawə boləquqi» awwal kəlgən, keyin «rohqa tawə boləquqi» kəlgən») — bu toqruluk «koxumqə sez»imizni kərüng.

□ **15:47 «dəsləpki insan bolsa yərdin, tupraqtin apiridə kilinəjan»** — oqurmənlərnin esidə bar bolsa kərək, ibraniy tilida «adəm» degən sez «tupraq», «topa» degənni bildüridu («Yar.» 2:7ni kərüng).

manlik adəm» süritidimu bolalaymiz. □ ■

⁵⁰ Əmma xuni eytimənki, i qerindaxlar, ət wə qandin tərəlgənlər Hudaning padixahlikioqa warislik qilalmaydu; qirigüqi qirimaydioqanoqa warislik qilalmaydu. □ ■

⁵¹ Mana, mən silərgə bir sirni eytip berimən; biz həmmimizla *өлümdə* uhlaydioqanlardin bolmaymiz; birak həmmimiz əzgərtilimiz! □ ■

⁵² Bir dəqiqidila, kəzni bir yumup aqquqə, əng ahirki kanay qelinoqanda əzgərtilimiz; qünki kanay qelinsila əlgənlər qirimas hayatka tirildürüldü, xundakla əzgərtilimiz; □ ■ ⁵³ Qünki bu qirip kətküqi qirimas hayatni kiyiwelixi, bu əlgüqi əlməslikni kiyiwelixi kerək; ⁵⁴ Əmma qirip kətküqi qirimas hayatni kiygəndə, bu əlgüqi əlməslikni kiygəndə, xu qaoqda bu səz əməlgə axurulidu: «Əlüm oqəlibə təripidin yu-

□ **15:49 «Bizlər «tupraqlik adəm» süritidə bolənimizdək, «asmanlik adəm» süritidimu bolalaymiz»**

— bəzi kona kəqürülmilərdə: «Bizlər «tupraqlik adəm» süritidə bolənimizdək, «asmanlik adəm» süritidimu bolayli» deyilidu. ■ **15:49** 2Kor. 4:11. □ **15:50 «... Qirigüqi qirimaydioqanoqa warislik qilalmaydu»** — bu qirigüqi

tenimiz əlidu, pəkət rohımız əzgərməs hələttə bakij ələmgə ketidu. Hudaning biz məmin bəndiliri tirildürülgəndə qirimas tenimizning «qirigüqi» tenimiz bilən munasiwiti bolmaydu. Huda etiqadqilaroqa pütünləy yengi bir tən ata qilidu. ■ **15:50** Yh. 1:13. □ **15:51 «mən silərgə bir sirni eytip berimən»** — «sir» toqruluk «rimliklaroqa»diki «kirix səz»ni kəring.

■ **15:51** 1Tes. 4:16. □ **15:52 «...əng ahirki kanay qelinoqanda əzgərtilimiz»** — «əng ahirki kanay» — Injil,

«Mat.» 24:31, «1Tes.» 4:16, «Wəh.» 10:7 qatarliklarni kəring. ■ **15:52** Mat. 24:31; 1Tes. 4:16.

tulup yokutulididu!». □ ■ 55 «Ah, ölüm, sening næxtiring keni?! Ah, ölüm, sening oʻqolibəng keni?!» □ ■ 56 Ölümdiki næxtər — gunahʼtur, gunahning küqi bolsa, Təwrat qanuni arkilik namayan bolidu. □ 57 Lekin bizni Rəbbimiz Əysa Məsih arkilik bularning üstidin oʻqolibigə erixtürgüqi Hudaqqa təxəkkür! □ ■

58 Xuning üqün, səyümlük kərindaxlirim, qing turup təwrənəməs bolunglar, Rəbning hizmitidiki ixliringlar həmixə kəng ziyadiləxsun; qünki Rəbdə bolqan əjir-japayinglar hərgiz bihüdə kətməydiqanlikini bilisilər.

16

Kəmbəoqəllər üqün iana qilix

□ 15:54 «**Ölüm oʻqolibə tərupidin yutulup yokutulididu!**» — «Yəx.» 25:8 (LXX tərjimisidin). ■ 15:54 Yəx. 25:8.

□ 15:55 «**Ah, ölüm, sening næxtiring keni?! Ah, ölüm, sening oʻqolibəng keni?!**» — «Hox.» 13:14. «Hoxiya»din nəkil kəltürülgən ayətning ikkinqi kismi «Ah, təhtisara, sening oʻqolibəng keni?!» («təhtisara» ölgən adəmlərnin rohliri baridiqan jay). ■ 15:55 Hox. 13:14; Ibr. 2:14. □ 15:56

«**gunahning küqi bolsa, Təwrat qanuni arkilik namayan bolidu**» — demək, insanlar qanunsiz yürgəndə gunah engi bolmaydu. Lekin Təwrat qanunidiki yukirikı tələplərnı bilip, ularoqa əməl qilixqa tirixidu, lekin əməl qilalmioqanlikidin gunahning həqikiy dəhşətlik küqlük birnərsə ikənliki axkarilididu.

□ 15:57 «**bizni Rəbbimiz Əysa Məsih arkilik bularning üstidin oʻqolibigə erixtürgüqi Hudaqqa təxəkkür!**» — «oʻqolibə» degən söz ölüm wə gunah üstidin oʻqolibı qilixni kərsitidu. ■ 15:57 1Yuhə. 5:5.

1 Əmdi mukəddəs bəndilər üçün ianə toplax toqruluk, silərmu Galatiya əlkisidiki jamaətlərgə tapiliqinimdək qilinglar. 2 Hər həptining birinçi künidə hərbinglar tapawitinglarning bərikiti boyiqə uningdin bir ülüxini ajritip öz yeninglarda saklap koyunglar; xundak qilsanglar, kəlgən waktimda ianə toplax həjət bolmaydu. □ ■ 3 Mən kəlginimdə, silər qaysi adəmlərnı layıq kərüp tallisanglar, mən xularoqa *tonuxturux* hətlirini yezip berip muxu ianə-xəpkitinglarnı Yerusalemoqa apirip berixkə əwətimən. □ 4 Meningmu berixim muwapıq kərülsə, ular mangua həmrah bolup baridu. 5 Əmma mən Makedoniyə əlkisidin ötkəndin keyin yeninglaroqa kelimən — qünki mən Makedoniyədin ötməkqimən — ■ 6 bəlkim mən silər bilən billə bir məzgil turuxum mumkin, hətta yeninglarda qixlap qeliximmu mumkin; xuningdək andin kəyərgə barmakqi bolsam, silər yardım kilip, meni yoloqa selip koyarsilər. 7 Qünki bu qetim silərnı yol üstidila kərüp ötüp ketixni halimaymən, bəlki Rəb buyrusa, silər bilən billə uzunraq bir məzgil turoqum bar. 8 Əmma mən Əfəsus xəhiridə orma həytiqiqə

□ 16:2 «**hər həptining birinçi künidə**» — yəni yəxənbə künidə. ■ 16:2 Ros. 11:29; 2Kor. 8:4; 9:1.

□ 16:3 «**mən xularoqa tonuxturux hətlirini yezip berip muxu ianə-xəpkitinglarnı Yerusalemoqa apirip berixkə əwətimən**» — Yerusalemdiki jamaət nahayiti kəmbəqəl bolup qaloqanıdi. «Qoxumqə səz»imizni kərüng. ■ 16:5 2Kor. 1:15.

turmaqçimən. □ ⁹ Qünki *muxu yərdə* manga ajayib qong, utuq-mewə beriwatқан bir ixik kəng eqildi, xuningdək qarxi qıkkuqılargu kəp. □

¹⁰ Timotiy yeninglarğa berip tursa, uning aranglarda qorkmay әrkin-azadә yüruxigә kәngül bәlunglar. Qünki umu manga ohxax Rәbning hizmitini ixlәwatidu. ¹¹ Xunga һәqkim uni tәwән kәrmisun; bәlki uni mening yenimoğa kelixi üqün aman-esән uzitip yoloğa selip qoyunglar; qünki uning kәrindaxlar bilән billә kelixini күtmәktimән. ¹² Әmma kәrindiximiz Apollosқа kәlsәм, uningdin kәrindaxlar bilән billә silәrning yeninglarğa berixni kәp әtүndüm. Lekin uning һazırqә barәusi yok. Keyin pürsәt pixip yetilgәndә baridu.

¹³ Hoxyar bolunglar, etikadta qing turunglar; mәrdanә әrdәk bolunglar! Kәysәр bolunglar!

¹⁴ Silәrning kילוан һәmmә ixinglar meһir-muһәbbәt bilән kılinsun.

¹⁵⁻¹⁶ Әmdi, i kәrindaxlar, Ahaya әlkisidiki әng дәslәpkі etikad mewisi bolоан Istifanas wә uning ailisidikilәrni, xundaqla ularning Hudaning muqәddәs bәndilirining hizmitidә boluxқа қандақ әzlrini atioqanlıқini obdan bilisilәр; mән silәrdin әtünimәnki, muxundaқ

□ **16:8 «orma һeyti»** — yaki «һәsul yioix һeyti». Grek tilida «pentekost һeyti» (әllikinqi күni һeyti) дәp atilidu — qünki bu һeyt pasha һeyti (әtүp ketix һeyti)din 50 күn keyin bolidu.

□ **16:9 «manga ajayib qong, utuq-mewә beriwatқан bir ixik kәng eqildi»** — һux һәwәр тарқitidioqan pürsәtni kәrsitidu.

kixilarning wə ular bilən birliktə hizməttə hər bir japa tartiwatqanlarning səzlidirigə kir- inglar. □ 17 Əmma *yeninglardin* Istifanas, Fortunatus wə Akayikusning bu yərgə meni yoqlap kəlgənlikidin xadlandim; qünki ular silər tərəptin kəm boləqanlirini toluqlap bərdi.

□ 18 Qünki ular mening rohimni wə həm siləringkinimu yengilandurdi; xunga xundak adəmlərni ətiwarlap hərmətlənglar.

19 Asiyadiki jamaətlərdin silərgə salam. Akwila wə Priskilla həm ularning əyidə jəm bolidioqan jamaətinmu Rəbdə silərgə kizəqin salam yol- laydu. □ 20 Kəringdaxlarning həmmisi silərgə salam yollaydu. Bir-biringlar bilən pak səyüxlər bilən salamlixinglar.■

21 Mana, mənki Pawlus öz qolum bilən salam yeziwatimən!

22 Hər kim Rəb Əysa Məsihni səyguqi bolmisa, uning oʻra lənət bolsun! Rəbbimiz, kəlgəysən!

□ 23 Rəb Əysa Məsihning mehır-xəpkiti

□ **16:15-16** «**Ahiya** **əlkisi**» — hāzirki Gretsiyə, «Yunan». «**ular bilən birliktə hizməttə hər bir japa tartiwatqanlar...**» — «hizməttə» — Rəbning hizmitidə, əlwəttə. Pawluska nisbətən pəqət birla hizmət məwjut idi. □ **16:17** «**... Yeninglardin Istifanas, Fortunatus wə Akayikusning bu yərgə meni yoqlap kəlgənlikidin xadlandim**» — muxu üq buradərnin Korintliklarning jamaitining yenidin kelixi Pawluska muxu rioqbat bərguqi hətni yezip yollax pursitini yaritip bərdi. □ **16:19** «**Asiya**» — hāzirki zamandiki Türkiyə zeminini kərsitidu. «**Priskilla**» — bəzidə u kişkartilip «Priska» deyilidu. ■ **16:20** Rim. 16:16; 2Kor. 13:12; 1Tes. 5:26; 1Pet. 5:14. □ **16:22** «**...lənət bolsun. Rəbbimiz, kəlgəysən!**» — Pawlus bu səzni aramiy tilidiki: «Anatema, Maranata!» degən səzlər bilən ipadiləydu.

həmminglarğa yar bolqay!

²⁴ Mening Məsih Əysada bolqan muhəbbitim
həmminglar bilən billə bolqay. Amin!□

□ **16:24 «Mening Məsih Əysada bolqan muhəbbitim
həmminglar bilən billə bolqay»** — yaki «Mening
muhəbbitim Məsih Əysada bolqan həmminglar bilən
billə bolqay».

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5